

Den store svenske indvandring til Bornholm

Torsdag den 12. november 2015 kl. 19.00
Gudhjem Museum, Gudhjem By- og Mindeforening

Stadsarkivar, Aalborg Stadsarkiv, 1974-2008

Leder af Det danske Udvandrerarkiv 1989-2008

Direktør Bornholms Forskningscenter/CRT 2000-2002

Fra 2008 pensionist –Kirsebærhaven 3, Snogebæk, 3730 Nexø

hbender@mail.dk

<http://henningbender.dk>

Lokalhistorisk arkiv i Gudhjem

Gudhjem Museum, Stationsvej 1, 3760 Gudhjem

Billede 3002

Kategori: Personer

Bemærkning: Møllejejer Kullmann, han byggede Gudhjem Mølle

Har du oplysninger om billedet, er du velkommen til at skrive en mail til info@kulturmuseet.dk

Mats Nilsson Kullmann,,

Opførte Gudhjem Mølle 1893

Født Gladsax , Sverrig 28/10-1824

Død Gudhjem 20/6-1894

Afgang fra Baskemølle til Rønne 1855, møllersvend

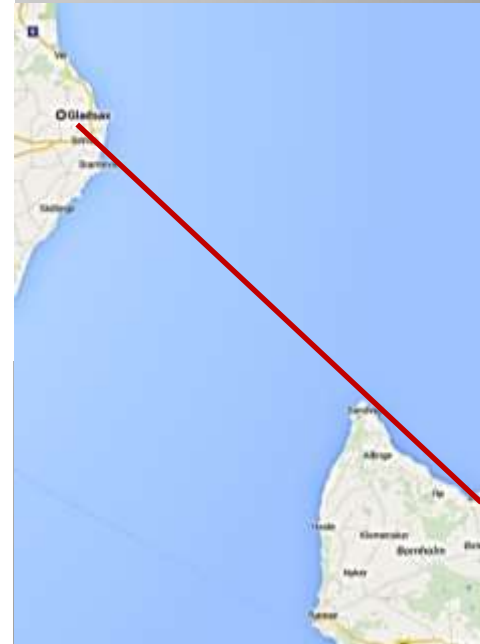
Gift 22/2-1856 og 15/7-1858 Nyker

24/4-1864 Østerlars – Ane Margrethe Pedersen, Østerlars

Bopæl Rønne 1860; Flyttet til Gudhjem 1864

Gudhjem 1870, 1880, 1890

Søn Christian Nicolai .Peter. Kullmann, 25/6-1865

Bornholm, Øster, Gudhjem, Gudhjem, , 20, FT-1921, C9971

Chr. N. P. Kullmann	25/6 1865	Gift	Husfader	Møllejejer	Gudhjem
Jørgine Kullmann	25/7 1872	Gift	Husmoder		Svaneke
Kirstine Fraahavn	20/9 1907	Ugift	Plejebarn		Vien

Gladsax kirkearkiv
C1-3 Fødte
1780-1836,
side 95

31. Godtj: Hallarna under N: 13. Gladfax Hus
folken Nils: Mårtensson og hys hustru
Christina Kollmanns son, som ved døp
d. 1. Okt. kalladej Mats. Puff, Jordgumman Mats
Katharina Keth. Fattner som Abben. Cha
Mårtensson og hys drang Nils Keths son på N: 13

Namn	Födelses			Som		Biffad	
	år	dag	ställe	från	år	till	år
Gladfax							
N: 13. Grund							
Herr Nils Mårtensson	1784	31	Limbritz	skattet betas af Jona flyg fra Hængeryd.			
K: Christina Kollmann	1791	29	Warpemolla				
son Mårten	1813	31	Limbritz				
son Jörg	1819	2	Gladfax				
W: Eric	1820	8	ibm				
Katter Jørgen	1821	7	ibm				
Anne Katharina	1819	2	ibm				
Magretha	1822	26	ibm				
son Mats	1824	31	ibm				

Mats
Nilsson
Kollmann
31. Oktober
1824

Gladsax kirkearkiv
A1-4 Husforhørsprotokol
1823-1828 side 26

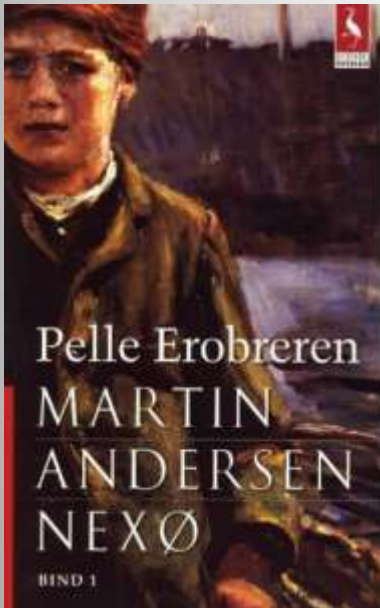

Lassefar og Pelles ankomst til "Rønne"

Martin Andersen Nexø

1869-1954

1906

Tidligere DDR:
14 gader og 3 skoler
opkaldt
Andersen Nexø
Danmark
2 gader
Søborg og Nexø

Nexø (opr. 1933)

Ferskesøstræde 36, Nexø
Mindestuer åbnet 1990

Museum lukket 1990

Collenbuschstrasse 4, Dresden

1987

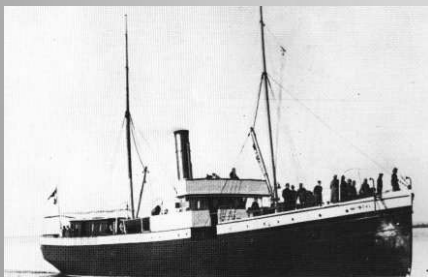

Dresden 1968

Lasse Carlsson (Tomelilla 1847- Nylars 1913)

Lasse Carlsson	Sevredmand i Torvegaard Gård, Nylars, født i Tryde 5 1/2 April 1847 i Tryde Sogn. Endtelt fra Anna Kirstine Lundgreen	66	Logneprosten	Fundet død, kvalt i Opkastning? Yderst drikfældig.
-------------------	---	----	--------------	--

"Fundet død, kvalt i Opkastning? Yderst drikfældig." ←

Født 5. april 1847 i Tomelilla, Selshög # 1, Tryde sogn

Forældre Carl Hansson (1808)

og Inger Lassedotter (1812), nr 6 af 8 søskende

På Bornholm 1875, 1876 og fast fra 1877

Gift 7. december 1877 med Anna Kirstine Lundgren,
Tranås, 31. juli 1857, Til B:holm 1872. Datter af
Gårdejer Per Nilsson Lundgren;
Stenbaltregård, Pedersker

7 børn – men skilt 1895 efter omflytninger.
FT 1901 er Lasse i Rønne arrest
Og dør – vist nok – han findes i hvert fald
død i Nylars, den 25. maj 1913

Resten af familien flyttede til Storegade 18, Rønne.
til faderen, siden broderen Vognmand Lundgren

Henning Bender

[http://
henningbender.dk](http://henningbender.dk)

Velkomst

Foredrag

Bøger og artikler

Books in English

Links

CV

Kontakt

Mag.art. historie, Kbhvn. Uni.1972
Stadsarkivar i Aalborg 1974-2008
Udvandrerarkivet 1989- 2008
*Retired Cityarchivist, Director of
The Danish Emigration Archives
and Research Director*

Afholder foredrag og skriver artikler og bøger om dansk oversøisk
udvandring fra alle danske regioner/lokalområder, svensk indvandring til
Danmark, samt foto- og industrihistorie med særligt fokus på 1840-
1940 *Gives lectures and writes articles and books on the Danish overseas
emigration, Swedish immigration to Denmark, as well as photo and
industrial history with a special focus on the period 1840-1940.*

Henning Bender

<http://henningbender.dk/foredrag>

Velkomst

Foredrag

Bøger og artikler

Books in English

Links

CV

Kontakt

KOMMENDE FOREDRAG

- Torsdag 07.04.2016** Udvandrerne fra Danmark og rejsen til Amerika
Brandbjerg højskole, Jelling, kl. 15-17
- Tirsdag 05.04.2016** Udvandringen fra Bornholm og Danmark
Kontakthuset Gregersgade, Aakirkeby kl. 19-21
- Torsdag 03.03.2016** Den store udvandring fra Bornholm
Præstegårdsladen, Rønne, kl. 14-16
- Tirsdag 09.02.2016** Den store Udvandring fra Bornholm
HK, Paradisvej 3, Rønne kl. 14-16
- Søndag 10.01.2016** Udvandringen fra Danmark og Norden, Foreningen
Norden, Korsør Fæstning, kl. 14-16
- Torsdag 12.11.2015** Den store svenske indvandring til Bornholm
Gudhjem Museum klokken 19-21

AFHOLDTE FOREDRAG

- 03.11.2015 Oversøisk udvandring fra Vendsyssel, Frederikshavn
- 02.11.2015 Udvandringen fra Nordjylland, Slægt-Aalborg
- 17.09.2015 Den oversøiske udvandring fra Sydsjælland, DIS-Næstved
- 08.09.2015 Oversøisk udvandring fra Himmerland, Rebildcentret,
- 08.06.2015 Svensk indvandring del 2, Øens TV, Bornholm
- 03.06.2015 Svensk indvandring del 1, Øens TV, Bornholm
- 28.05.2015 Lassefar og alle de andre indvandrere, Nexø Mindestuer
- 20.04.2015 Udvandringen fra Danmark 1850-1914 Baptistkirken, Rønne
- 14.04.2015 Da verden åbnede sig, Oversøisk udvandring, Frederiksberg
- 26.03.2015 Den svenske indvandring til Bornholm, Sagavej 5, Rønne
- 05.03.2015 Svenske indvandrere, Præstegårdsladen, Rønne
- 10.02.2015 Den svenske indvandring Kannikegård, Aakirkeby
- 09.02.2015 Hårt arbejde i Danmark, Sveriges Radio P.1, Slaktband
- 31.01.2015 Den oversøiske udvandring fra Løkken, Løkken Bibliotek
- 29.12.2014 Amerikavæstar i Danmark, Sveriges Radio 1, Slaktband
- 29.11.2014 Svensk indvandring TV2Bornholm
- 13.10.2014 Svenske indvandrere Inner Wheel, Rønne
- 09.10.2014 Udvandringen fra Harte, Kolding og Danmark, Harte
- 08.10.2014 Udvandrerne fra Østjylland til USA, Vejlbj-Risskov
- 25.09.2014 Udvandringen fra Horsens og Danmark, Horsens
- 08.09.2014 Svensk indvandring til Danmark, Østermarie
- 04.09.2014 Udvandringen fra Nordjylland, Markuskirken, Aalborg
- 23.08.2014 Malmøhus, Malmøhus, Malmø
- 23.06.2014 Båltale Snogebæk, Bålpladsen ved havnen
- 03.05.2014 Østerlen-udflugt, Bornholms Historiske Samfund,
- 30.04.2014 Den svenske indvandring til Bornholm Nexø Rotary
- 23.04.2014 Den bornholmske ud- og indvandring Rønne STX
- 08.04.2014 Den oversøiske udvandring fra Bornholm, Aakirkeby
- 12.03.2014 Svensk indvandring til Bornholm 1850-1920 Rønne
- 07.01.2014 Den oversøiske udvandring fra Kolding, Kolding
- 28.11.2013 Den oversøiske udvandring fra Vestsjælland, Slagelse
- 06.11.2013 Den oversøiske udvandring fra Bornholm, Logen, Rønne
- 02.11.2013 Den svenske udvandring til Bornholm, Bornh. Museum,
- 11.09.2013 Den svenske indvandring til Bornholm, Snogebæk
- 31.08.2013 Ale Høsttufflykt 2013 Østbornholm
- 23.06.2013 Båltale, Snogebæk
- 23.04.2013 Svensk indvandring til Bornholm, Lund
- 23.04.2013 Svensk indvandring til Bornholm, Rønne

Henning Bender

[Velkomst](#)[Foredrag](#)[Bøger og artikler](#)[Books in English](#)[Links](#)[CV](#)[Kontakt](#)[Bøger og artikler / Svensk indvandring til Danmark](#)

Svensk indvandring til Danmark

43) Svenske udvandrere via Danmark 1868-1904, i Kulturhistorisk Samarbejde omkring Øresund, Farum 1998

(56) Svenska utvandrare via Danmark 1868-1909, i "Med Malmö i Minnet". almö Stadsarkiv 100 år, p 84-96, 2003, ISBN 91-971637-2-4

79) Indvandringen fra de skånske landsdele og Småland til Bornholm, 1850-1920, Den "glemte indvandring" og internettet. Ale, Historisk Tidskrift för Skåne, Halland och Blekinge, nr. 3, p 1-25. 2012 (Lund 2012).ISSN 0345-0708 English summary - The great immigration Wave from Sweden to Denmark 1850-1920.

82) Svensk indvandring til Bornholm 1850-1920 Bornholmske Samlinger 2013, s.10-55, ISBN 978-87-87042-33-8 ISSN 0084-7976

BB) Birgit Bender: Indflyttede svenskere på Bornholm 1901, et øjebliksbillede. Bornholmske Samlinger 2013, s. 56-79
ISBN 978-87-87042-33-8 ISSN 0084-7976

[Dansk oversøisk udvandring fra byer, amter og landsdele](#)[Dansk Udvandring til USA, Canada, New Zealand](#)[Svensk indvandring til Danmark](#)[Det danske Udvandrerarkiv](#)[Emigrationsdatabase](#)[Fotohistorie - Heinrich](#)[Tönnies](#)[Industri- og Aalborgshistorie](#)[Arkivistik og arkiver](#)

Henning Bender | Kirsebærhaven 3, Snogebæk, 3730 Nexø - Danmark | Tlf.: 40413664

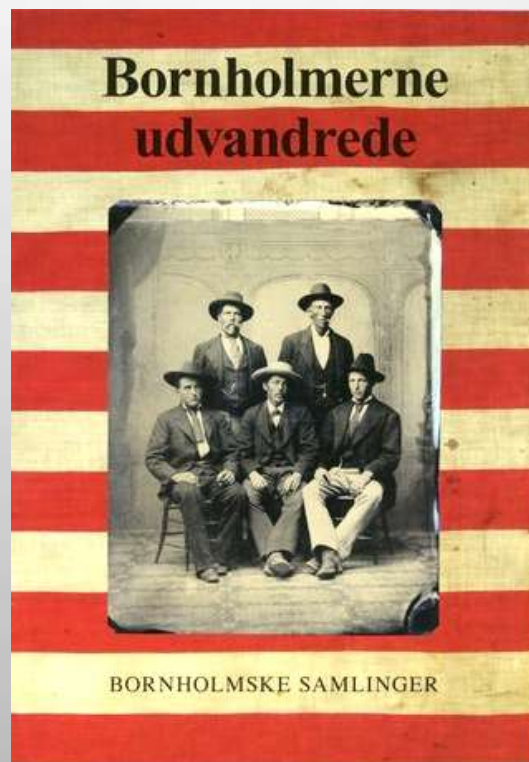
<http://henningbender.dk/immigration>

Bornholmske Samlinger Om ud- og indvandring

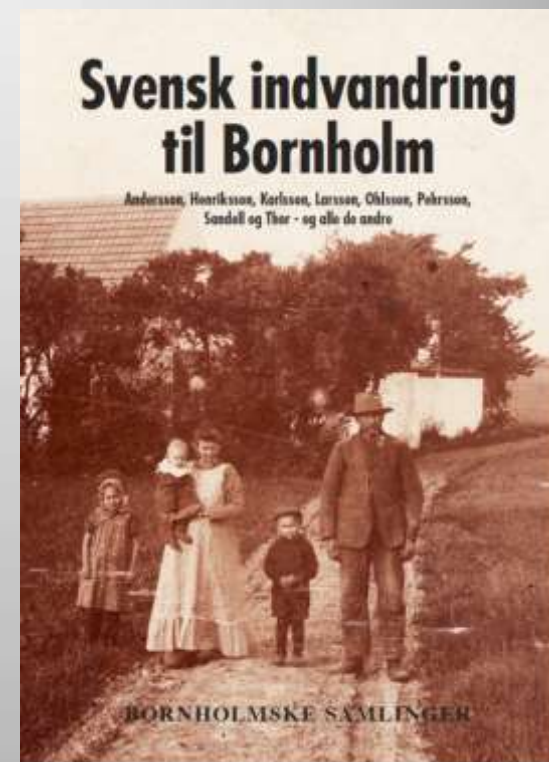
2000

2011

2013

↑ 1901: En ung befolkning > 40.000

↓ 2014: En gammel befolkning < 40.000

1852-1940 **Udvandrere** næsten 9.000 bornholmere – 2/3 unge mænd – det giver kvindeoverskud på øen

1840-1940 **Indvandrere** næsten 6.000 svenskere – 2/3 unge mænd - det nedbringer kvindeoverskuddet på øen.

HVORFOR SKRIVE SÅ MANGE BØGER OG HOLDE SÅ MANGE FOREDRAG OM UD- OG INDVANDRING?

1. INTERESSEN FOR SLÆGTS- OG LOKALHISTORIE De der næppe findes De fleste danske familier har ind- eller udvandrere nogle generationer tilbage. I årene 1850-1920 udvandrede 400.000, mens 150.000 indvandrede. (af en befolkning på 2-3 millioner).
2. AKTUALITETEN – hvordan er det at være ind- eller udvandrer?
3. DANMARK VAR ET UDVANDRINGSLAND INDTIL 1970!
4. FØRSTE STORE INDVANDRINGSBØLGE TIL DANMARK KOM FRA SYDSVERIGE 1850-1900
5. PROCENTUELT ALLERFLEST UD- og INDVANDREDE FRA OG TIL BORNHOLM
6. HVOR VED VI DET FRA?
 - Hvorfra? Hvornår? Hvor mange? Hvorfor? Konsekvenser?

Bornholmske Samlinger 2013. Svenskerne indvandrede

Redaktør Ann Vibeke Knudsen

HISTORIEN:

Henning Bender: Den svenske indvandring til Bornholm 1850-1920

Birgit Bender: Indflyttede svenskere på Bornholm 1901

Jesper Vang Hansen: Hans Madvig og indvandringen til Bornholm efter den skånske krig 1676-1679

Lilliane Højgaard Holm: Andersson, Malmgren, Fält, Nikolajsen – og alle de andre!

Finn Hansen: Naturen i Højlyngen som svenskerne opdyrkede.

ERINDRINGERNE:

Kenn Erik Bech: Oldemor fra Tomelilla

Finn Henriksen: Magnus Henriksson, min skånske bedstefar.

Holger Dam: Fire driftige skåninge i Aakirkeby

Ann Vibeke Knudsen: Stenhugger og prædikant Sandell fra Blekinge.

Svend Aage Møller: To svenske indvandrerfamilier

Niels-Holger og Jeppe Larsen: Nils Larsson fra Vallby, murermeister i Allinge.

Melvin Erik Pedersen: "Løkkejer" Nils Pehrsson, Snogebæk

Jørgen Wichmann: Tyve familiemedlemmer udvandrede fra Skåne til Bornholm

Fotograf
Henning Bender
fra København
Men som har 3
børnebørn
hvis tip-tip
oldefar
kom til Allinge
på Bornholm i
1888 fra
Løderup mellem
Ystad og
Simrishamn

Folk af svensk
afstamning i
Snogebæk

Kenn Erik Bech

Hvis oldemormor
Johanna Thor
kom til Poulsker
1892 fra Tomelilla i
Tryde sogn,

Melvin Pedersen

Hvis farfar
Nils Pehrsson
i 1871 kom til
Snogebæk
fra Ullstorp sogn
ved Tomelilla

Birgit Bender

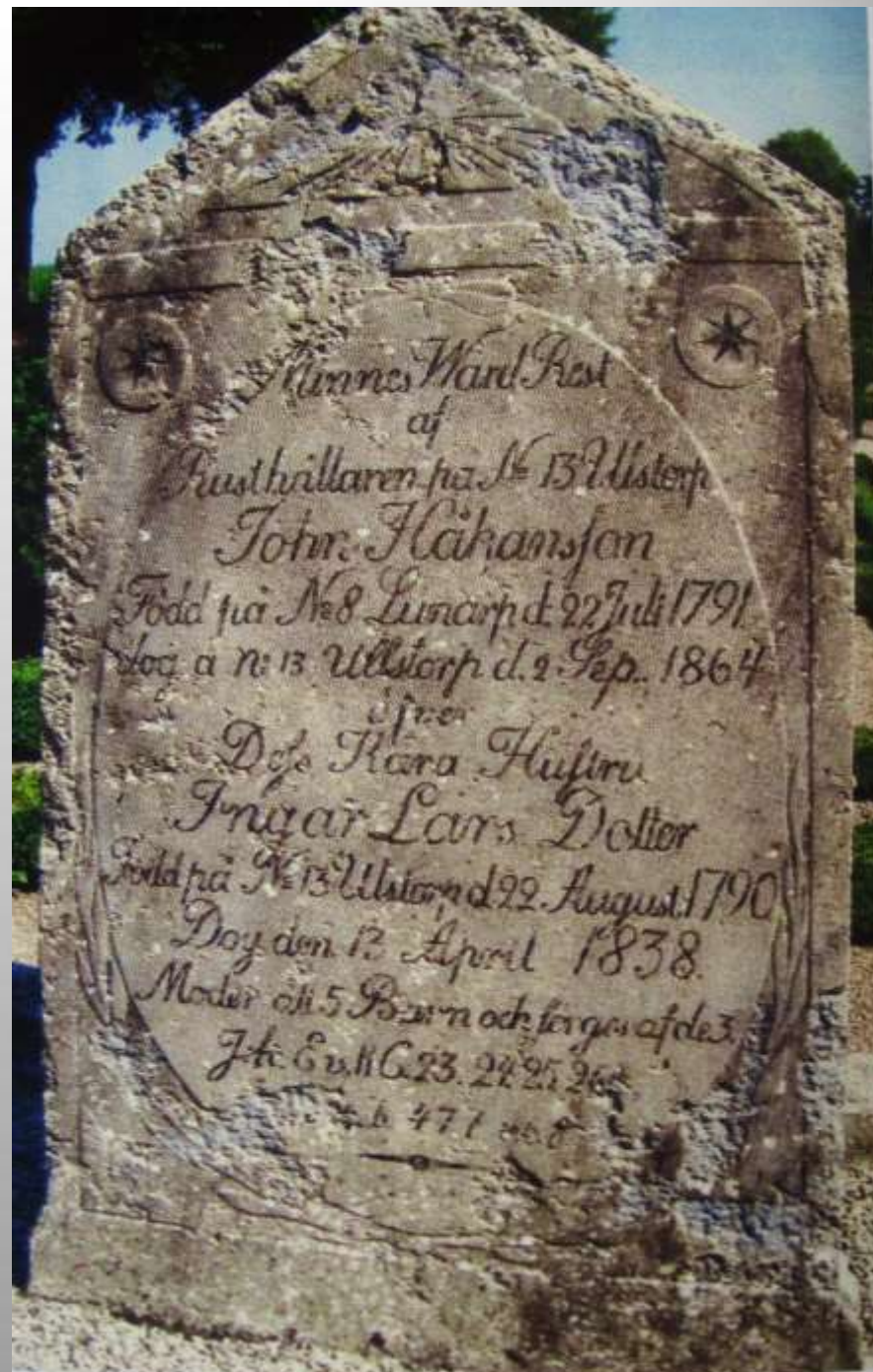
fra Mortorp sogn
ved Kalmar der
kom til Svaneke
2000 og Snogebæk
2008

Melvins Tipolde- Forældre

Ulstorp ved
Tommelilla

www.gravar.se

Gravstens-
inventeringen

...en pater ut på... en brud...
...och... skaffa...
...Social var... för...
...berde... följande...
...men...
...de i...
...och...
...gjorde...
...men...
...men...
...men...
...men...

Illustration av Nils Pehrsson och Melvin Pedersen från 1870-talet. Bilderna är gjorda av Nils Pehrsson och Melvin Pedersen.

På 1870-talet flyttade Nils Pehrsson från Ullstorp till Bornholm. Nu har hans barnbarn Melvin Pedersen (till vänster) skrivit hans berättelse. Via släktforskningen har han även hittat sin släkting Bertäke Holm i Ystad.

FOTO: SPENCER NALSON

Svenskar på Bornholm skildras i ny bok

Örum. Nils Pehrsson från Ullstorp var av de tusentals svenskar som bosatte sig på Bornholm i slutet av 1800-talet. Nu har barnbarnet Melvin Pedersen skrivit sin farfars historia. Berättelsen finns med i en bok om svenskar på Bornholm som i dag börjar säljas i bokhandeln i Ystad.

släktingars berättelser och gamla fotografier skildras 14 skåningars nya liv på Bornholm. En av berättelserna har Melvin Pedersen skrivit och den handlar om hans farfar Nils Pehrsson som kom som säsongarbetare till Bornholm på 1870-talet och blev kvar.

Melvin Pedersen, 78 år är heldansk, född på Bornholm och bosatt i Köpenhamn sedan många år. Men samtidigt är han lite skånsk. De skånska ränderna går liksom inte riktigt ur.
– Jag har skånskt blod i mina ådror, säger han och skrattar.

För tio år sedan reste han till Sjöutstorp för att söka efter sina rötter. På kyrkogården träffade han en man med efternamnet Persson. Det visade sig snart att de båda var släkt och via den kontakten träffade Melvin Pedersen så småningom Bertäke Holm från Ystad.

– Min mor är min nästkasin med Melvin, förklarar Bertäke Holm.
Numera har de båda männen ofta kontakt. När Melvin Pedersen passerar Ystad på väg till sommar-

"Nu firar vi också att boken om svenskarna på Bornholm kommit ut."

Bertäke Holm

stugan intill farfars gård på Bornholm tittar han ofta in till släktingarna i Ystad. I helgen träffades de för att äta julbord tillsammans med övriga släkt på Örtans Nygård.

– Nu firar vi också att boken om svenskarna på Bornholm kommit ut, säger Bertäke Holm.

Släktingars berättelser

Boken är utgiven av den historiska föreningen på Bornholm. Med statistik över utvandrade svenskar, men framför allt med

Pelle Erövaren

Berättelsen om Nils Pehrsson har ganska lite att göra med den om Pelle Erövaren, som skildrats i en bok av Martin Andersen Nexø och i en film av Bille August. I den berättelsen utvandrar skåningarna grund av fattigdom. Nils Pehrsson flyttade efter en familjefejd.

– Han hade pengar, köpte gården Godthaab och blev en drivande kraft på ön, berättar Melvin Pedersen, vars morfar också kom från Skåne.

Nils Pehrsson var bland annat med och planterade tallskog och för att stoppa sandflykten på Due odde.

I dag börjar Ystad bokhandel sälja den danska boken om svenskarna på Bornholm.

CECILIA BILLGREN

revista.billgren@ystadbornholm.se

”Godthaab”
overtages 1885,
sælges 1972
Nils Pehrsson 1855-
1932; Aage
Pedersen 1905-1996

Database over indfødsretstildelinger 1776 - 1960

Udfyld et eller flere af felterne

Efternavn:	<input type="text" value="Grönvall"/>	Fornavn:	<input type="text"/>
Bopæl:	<input type="text" value="Allinge"/>	Erhverv:	<input type="text"/>
Fødelokalitet:	<input type="text"/>	Fødeland:	<input type="text"/>

1 post(er) fundet

Efternavn:	Grönvall	Fornavn:	August
Erhverv:	Smedesvend	Fødelokalitet:	Löderup
Føderejon:	Kristianstads Län	Fødeland:	Sverige
Fødselsår:	1865	I DK fra:	1888
Bopæl, lokalitet:	Allinge	Amt, region:	Bornholms Amt
Lov af:	13 03 1908	Tillæg:	A
Løbenr:	91		

Olsker

	ID	Efternavn	Fornavn	Fødested	Fødelen	Fødselsd...	Vi...	Vielsessted	Vielsesdato	Dødsdato	Dødssted	Afgangsdato...	Stilling	Bopæl
	368	Grønvall	Elna Håkansdotter	Onslunda	Kristianstad	1862-01-07	B	Rønne Rådhus	1889-11-26	1930-08-09	Sct. Elisabeth	22-06-1883	Hustru	Lillegade
	371	Grønvall	Botilla Håkansdotter	Onslunda	Kristianstad	1858-12-27	B	Rønne Rådhus	1890-11-14	1924-11-28	Langelinie 36	22-06-1883	Hustru	Langelin
	770	Grønvall	August Jonas	Löderup	Kristianstad	1865-07-05	B	Allinge Rådhus	1907-01-05	1939-01-16	"Lillebo", 18.		Smed. Enk	"Lillebo"
	1279	Grønvall	Anders	Löderup	Malmöhus l	1858-06-24	K	Skt. Klemens K	1883-08-25	1932-09-30	46. slg. Boesø	18-07-1883	Husmand	46. slg. B
	1357	Grønvall	Hanna	Hagestad, Lø	Malmöhus l	1868-05-17	K	Skt. Klemens K	1893-11-29	1951-07-05	Amtssygehus	14-03-1890	Hustru	"Splitsko
	2646	Grønvall	Löns Håkansson	Onslunda	Kristianstad	1848-12-30	K	Skt. Knuds Kirk	1879-02-14	1918-05-24	Lille Søctræd		Ehv. skibsf	Lille Søct
	3399	Grønvall	August Jonas	Löderup	Kristianstad	1865-07-05	K	Sverige		1939-01-16	"Lillebo", 18.		Smed	"Lillebo"
	3400	Grønvall	Emil Valdemar	Löderup	Kristianstad					1894-08-24	Strandgade 3		Søn	Strandga
	4012	Grønvall	Oskar	Löderup	Kristianstad	1888-01-31							Søn	Strandga
	4470	Grønvall	Bengta				K	Sverige		1877-07-23	Nexø, hos sø		Hustru	Vranarp,

Bornholm, Nørre, Klemensker, 125, FT-1890, August Grønvall 24 Gift Husfader smed, Löderup Sverrig Kjerstin Grønvald Åkesson 23 Gift Husmoder Sverrig Albert Grønvald 2 - Barn Allinge

Olivia

Alberte

Alma

- Petter Grønvall 1625-1699 S. Melby 8tip
- Måns Grønvall 1695-1740 S. Melby 7tip
- Lars Grønvall 1720-1799 Sankt Olof 6tip
- Måns Grønvall 1756-1799 Sankt Olof 5tip
- Johan Grønvall 1794-1888 Rörum 4tip
- Jonas Grønvall 1829-1905, Löderup 3tip
- UDVANDRET TIL BORNHOLM 1888
- August Jonas Grønvall 1865-1939, Olsker 2tip
- Albert Sigfred Grønvall 1890-1968, Østermarie 1xtip
- Hans Albert Grønvall 1920-1994, Pedersker olde
- Anne Birgitte Grønvall født 1954- bedste
- UDVANDRET TIL SJÆLLAND 1982
- Dorte Grønvall Bender født i Roskilde 1983- (Gift med Paul Bender født Aalborg 1975-)
- Mine "Bornholmske" Børnebørn i Borup:
- Olivia Grønvall Bender 2006-
- Alberte Grønvall Bender 2008-
- Alma Grønvall Bender 2012-

Grønvall-familien 1625-2015

1. Melby 1625-1720; 2. St Olof 1720-1794; 3. Rørum 1794-1829; 4. Løderup 1829-1888
5. Allinge 1888-1939; 6. Ny Sverrig, Østermarie 1939-1968. 7. Pedersker 1920-1994: 8. Borup

Samtidig statistik
om
svensk indvandring

Statistik mens indvandringen foregik

Statens Statistiske Bureau, Statistisk Tabelværk, femte række, Litra A Nr. 4, Folketællingen i Kongeriget Danmark den 1. februar 1901, Anden del, Den Fremmedfødte Befolkning, side 7*-10*, samt Tabel 1, Befolkningens Fødested, side 2-5. København 1904

Professor, i statistik og nationaløkonomi, finans minister
William Scharling
(1837-1911)

Danmarks Statistik af V. Falbe-Hansen og William Scharling, bind 1, side 486-489 Indvandringen til Danmark, København 1885. "*det er fornemmelig fra Sverige, at det stigende antal af Fremmede hidrører*"

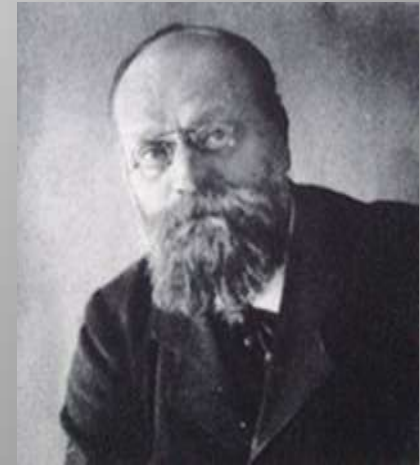
Gustav Sundbärg, Emigrationsutredningen (1907-1914), bilag 3, 4, 16 og 20: Svenskarna i Utlandet, side 74-88, Danmark (1910).

<http://www.ub.gu.se/sok/ebok/egna/textarkiv/emigrationsutredningen>

Scharling og Sundbärg er ganske enige om årsagerne Bedre lønninger, boliger, realløn i Danmark end i Sverige frem til 1890'erne – der nævnes op til en dobbelt så god realløn.

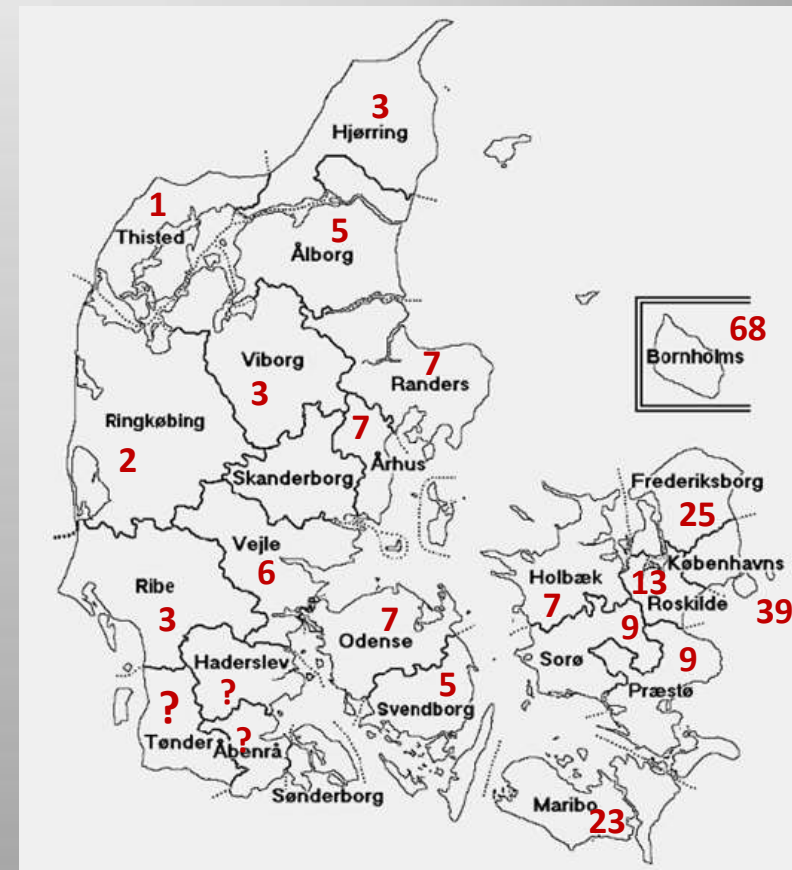
Andreas Michael Koefoed
(1867 i Rønne – 1940 i København) var chef for statistisk bureau, skattedirektør og finansminister, nationaløkonom

Axel Gustav Sundbärg, född [1857](#) i [Leksand](#) i [Dalarna](#), död 1914 i [Stockholm](#)

AMT	Befolkning	Svenskfødte	%	Af alle udlænd.
København	370.574	15.308	4,13	62,7
Købeh amt	119.596	3.865	3,23	61,2
Roskilde	43.706	558	1,28	70,8
Frederiksborg	86.391	2.162	2,50	64,2
Holbæk	96.703	661	0,68	72,4
Sorø	92.566	794	0,86	66,9
Præstø	101.349	889	0,88	74,0
BORNHOLM	40.899	2.579	6,79	93,9
Maribo	101.615	2.348	2,31	81,9
Svendborg	125.799	670	0,53	55,6
Odense	147.146	1.007	0,68	50,8
Vejle	118.154	689	0,58	41,3
Aarhus	181.738	1.245	0,69	49,4
Randers	115.898	845	0,73	60,8
Aalborg	125.787	684	0,54	48,1
Hjørring	117.728	361	0,31	47,2
Thisted	70.811	99	0,14	35,9
Viborg	104.970	335	0,32	56,9
Ringkøbing	109.996	200	0,18	42,6
Ribe	86.925	241	0,28	19,3
IALT	2.355.421	35.540	1,51	63,1

Svenskfødte pr. 1000
13. folketælling
Danmark
1.2.1901

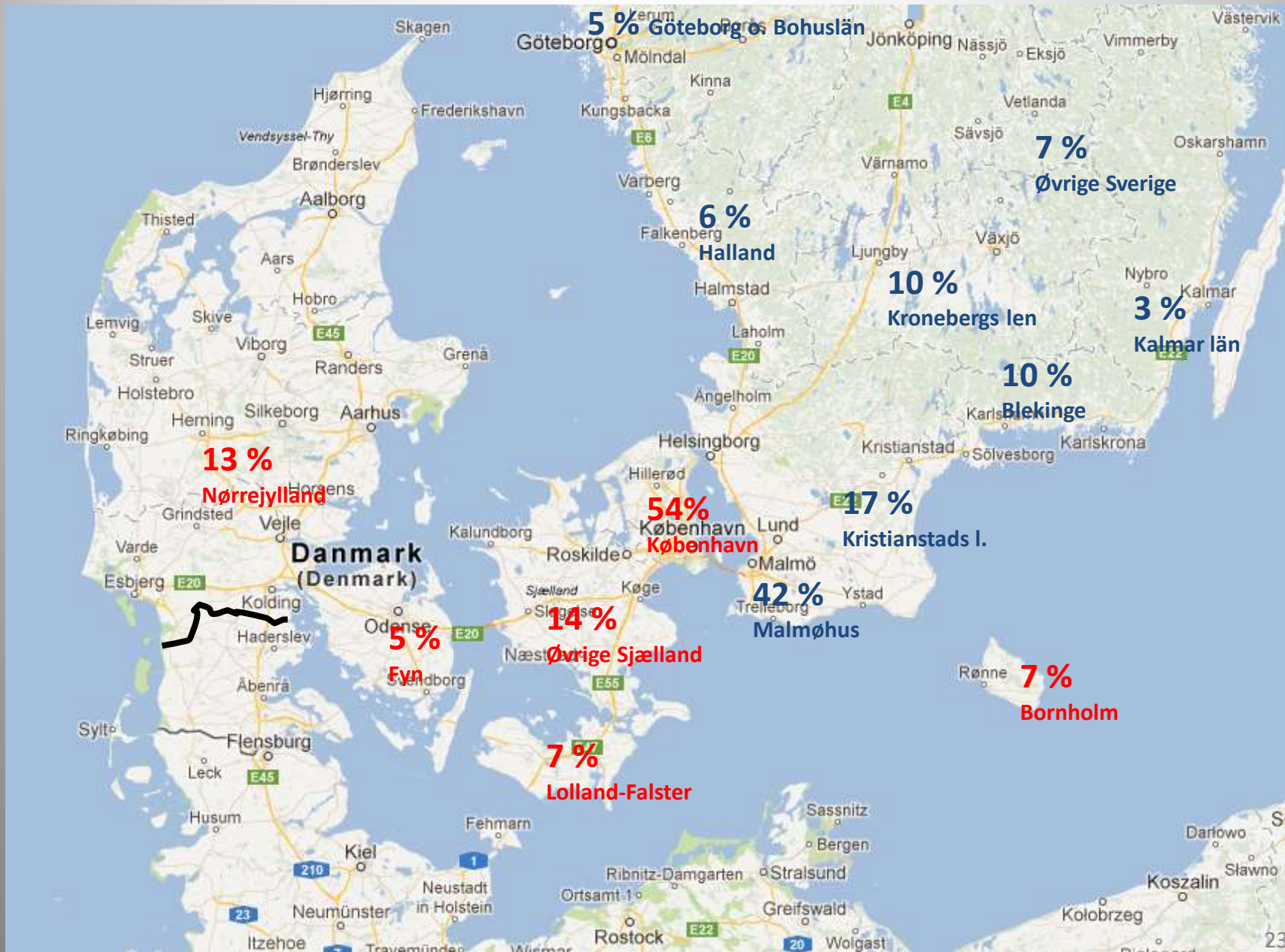

Bornholms befolkning og Svensk indvandring

	1845-1890 og 1921 fra www.ddd.dda.dk					1901 fra folketælling			
Folketælling	1845	1850	1855	1860	1870	1880	1890	1901	1921
Bornholm i alt	26.546	27.212	28.949	29.304	31.894	35.364	38.761	40.889	44.426
Svenskfødte	50	188	319	360	826	2.016	2.916	2.594	1.661
Svenskfødte %	0,2 %	0,7 %	1,1 %	1,2 %	2,6 %	5,7 %	7,5 %	6,3 %	3,7 %
Danmark i alt	1.356.877	1.414.648	1.507.222	1.608.362	1.784.741	1.969.039	2.172.380	2.355.542	3.267.831
Svenskfødte		3.920		8.253	15.388	24.148	33.802	35.555	
Svenskfødte %		0,3 %		0,5 %	0,9 %	1,2 %	1,6 %	1,5 %	
Bornholm/Dk	2,0 %	1,9 %	1,9 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,7 %	1,4 %

1. oktober 2014: 39.974 af 5.655.750 er 0,70 % af landets befolkning. Havde vi fulgt befolkningsudviklingen for Danmark fra 1845 skulle der have været 113.120 på Bornholm

% af 35.555 Svenskfødte i Danmark Folketælling 1901
% af 82.843 Flytninger fra Sverige til Danmark 1851-1910

Hvor ved vi det fra?

De spredte kilder.

Fotografier

Personlige papirer

Erindringer

Traditioner

Problemet med identificering af svenske indvandrere på fotografier

Anders Hansson, fotograferet i 1872-1873 i *Ystad* af *E. Agerbunden* (atelier 1871-1909), er født i Løderup 1845, rejser til Ystad 1872 og fra Ystad til Rønne i 1873, gifter sig i Rønne 1874 og døde 1924. **MEN, MEN** – det er en anden Anders Hansson – født 1850!!!
Skriver oldebarnet Preben Hansen, Rønne

”Elna, hende med **krabbelurene**” – billede hos familien Bidstrup, Rønne

Elna **Månsson**

Ellekongestræde 20, 1924.

Født Persdotter den 15. juni 1849
i Smedstorp

(mellem Tomelilla og
Simrishamn)

Dør i Rønne 28. maj 1934.

Enke efter snedkermester Ola

Månsson, født 27. oktober 1849
Ingelstad

død i Rønne 23. juli 1919.

Arbejde hos Bidstrup. De kom
begge til Bornholm i 1880 og
havde to børn med sig – men fik
yderligere 3 i Rønne. **Alle børn
kaldte sig Mogensen, ikke
Månsson.**

Navne – Svensk til Dansk - eller nye

August Gerhard
Olsson Aakerman
1885-1966

- Andersson = Andersen
- Carlsson = Karlsen
- Esbjörnsson = Espersen
- Hansson = Hansen
- Jönsson = Jensen
- Månsson = Mogensen
- Nilsson = Nielsen
- Ohlsson = Olsen
- Persson = Petersen/Pedersen

Winni Aakerman Grosbøll f. 1976

Bornholm
4.9.1896

Oldefar til:

Smed Ola Ohlsson (Åkerman) 1861-1918 Tipoldefar til:

August Smed Ola Ohlsson (Åkerman)	61	² / ₁₂	Lørdag	22/	v	Cimbris	94 ²⁰ / ₇	10	Bornholm 96 ⁹ / ₇
Hv: Anna Månsdotter	60	² / ₁₀	Glødsdal	83	v	"	"	"	"
A. Johan	83	¹ / ₄	Cimbris		v	"	"	"	"
A. August Gerhard	85	¹⁵ / ₇			v	"	"	"	"
	88	⁹ / ₂							

Hvor ved man det fra?

De sammenhængende svenske og danske kilder på nettet.

www.ddd.dda.dk

Kirkebøger, Folketællinger

Statsborgerskaber,

husforhörslängder,

Af- og Tilgangslister

ARKIVALIERONLINE

Se originale dokumenter på

Vælg arkivalietype hér

www.arkivalieronline.dk

www.arkivdigital.se

 Svenskere på Bornholm, 1840-1955.

 Access 97 version

 Forklaring til Svenskere på Bornholm, 1840-1955

www.bsfl.dk

Internetkilder

www.bsif.dk/download.asp (*Skal læses i en access-database (Liber Office)*)

Vielses- og dødsfaldsoplysninger for ca. **5.000 svenskfødte**, der er blevet gift, fået børn døbt og er døde på Bornholm 1845-1960, udarbejdet af Jørn Køller

www.arkivalieronline.dk **Danske Kirkebøger** (fødte, viede, døde) 1700-1960 samt **Danske Folketællinger** 1845, 1850, 1855, 1860, 1870, 1880, 1890, 1901, 1906, 1911, 1916, 1921, 1925, 1930

<http://www.ddd.dda.dk/kiplink1.htm>

Søgemuligheder for samtlige **bornholmske folketællinger** 1787, 1801, 1834, 1845, 1850, 1855, 1860, 1870, 1880, 1890 og 1921, udarbejdet af Kilde indtastnings projektet (KIP)

<http://www.ddd.dda.dk/immibas/immibas2.asp>

Alle indfødsretstildelinger (**statsborgerskaber**) i Danmark 1776 – 1960

www.arkivdigital.se

Svenske kirkebøger (+”folketællinger”) (fødte, viede, døde – samt ind- og udflyttede. Bopæl, familiesammensætning.

www.udvandrerkivet.dk

søgedatabase på **solgte oversøiske billetter** i Danmark 1868-1910, omfatter omkring **8.000 bornholmere**.

ID	Efternavn	Fornavn	Fødested	Fødelæn	Fødselsdato	Vi.	Vielsessted	Vielsesdato	Dødsdato	Dødssted	Afgangsdat.	Stilling	Bopæl ve.	Forældre, navn	Forældrestilli.	Forældre-bo.	Forældrelen	Bemærkninger
2466	Carlsson	Mattis	Asarum	Blekinge län	1818-08-09	K	Sverige		1903-01-05	Gudhjem	07-09-1888	Fhv. arbejd	Gudhjem	Carl Valgren				Enkemand efter Anna Pettersson, som er død
4159	Carlsson	Mattis	Asarum	Blekinge län	1818-08-09	K	Sverige		1903-01-05	Gudhjem	07-09-1888	Torpara. En	Gudhjem	Carl Valgren				Enkemand efter Pernilla Pehrsson
5046	Kullman	Mats Nilsson	Gladsax	Kristianstad	1824-10-28	K	Ny Kirke	1856-02-22	1894-06-20	Gudhjem		Møller	Gudhjem	Nils Mårtensson				Enkemand efter Caroline Kofoed. Se nr. 3247
3247	Kullman	Mats Nilsson	Gladsax	Kristianstad	1824-10-28	K	Østerlars Kirke	1864-04-24	1894-06-20	Gudhjem		Møller. Enk	Gudhjem	Nils Mårtensson				Gift med Ane Margrethe, Petersdatter. Se nr. 3250
3250	Kullman	Mats Nilsson	Gladsax	Kristianstad	1824-10-28	K	Ny Kirke	1858-07-15	1894-06-20	Gudhjem		Møller. Enk	Gudhjem	Nils Mårtensson				Enkemand efter Lovise Margrethe Kofoed. Se nr. 2472
2472	Svensdotter	Ingar	Ivetofta	Kristianstad	1828-12-23	K	Østerlars Kirke	1872-12-03	1896-10-16	Gudhjem	18-04-1867	Hustru	Gudhjem					Gift med Marcus Hansen Bech
522	Nilsdotter	Karna	Simris	Kristianstad	1832-05-08	K	Allinge Kirke	1863-11-29	1899-07-17	Gudhjem	08-08-1874	Hustru						Gift med Måns Nilsson
521	Nilsson	Måns	Östra Hoby	Kristianstad	1836-01-12	K	Allinge Kirke	1863-11-29	1905-02-06	Gudhjem	26-08-1863	Daglejer. E	Gudhjem					Enkemand efter Karna Nilsdotter
2471	Bengtsson	Jeppa	Smedstorp el	Kristianstad	1836-10-04	K	Svaneke Kirke	1871-12-03	1918-04-13	Gudhjem	24-10-1871	Arbejdsma	Gudhjem	Bengt Göransson	Smed	Smedstorp	Kristianstad	Gift med Mathea Margrethe Hellesen
2474	Mårtensdotte	Anna	Sjörup	Malmöhus l	1837-04-03	K	Svenge		1912-03-30	Gudhjem	11-04-1870	Husmoder	Gudhjem	Mårten Persson & I				Enke efter Anders Jönsson i Ystad.
2482	Awastdotter	Ingar	St Olof	Kristianstad	1846-08-23				1936-10-01	Gudhjem	28-05-1888	Fhv. arbejd	Gudhjem					Ugift
988	Persson	Håkan	Vallby	Kristianstad	1848-11-23	K	Gudhjem Kirke	1877-10-12	1889-07-10	Gudhjem	07-08-1877	Skrædder	Gudhjem	Per Håkansson				Gift med Thora Nicoline Tranberg
1221	Isaksson	Anders	Hammenhög	Kristianstad	1850-01-27	K	Østerlars Kirke	1881-07-24	1895-10-20	Gudhjem	26-04-1881	Tjenestekar	Gudhjem	Isak Mårtensen				Gift med Hansine Kristine Pedersen
1211	Svensson	Per	Tranås	Kristianstad	1852-06-11	K	Østerlars Kirke	1877-05-06	1924-10-05	Gudhjem		Fhv. Avlsbn	Gudhjem	Sven Persson & An				Gift med Ane Marie Andersen
1011	Larsson	Jöns	Rödninge	Malmöhus l	1853-03-24	K	Skt. Bodils Kirke	1876-12-16	1925-12-21	Gudhjem	11-11-1876	Tjenestekar	Gudhjem	Lars Nilsson & Ben	Arbejdsmand	Rödninge	Malmöhus l	Enkemand efter Nicoline Marie Larsen. Se nr. 995
995	Larsson	Jöns	Rödninge	Malmöhus l	1853-03-24	K	Gudhjem Kirke	1898-11-26	1925-12-21	Gudhjem	11-11-1876	Parcellist. E	Ibsker, sene	Lars Nilsson & Ben	Arbejdsmand	Rödninge	Malmöhus l	Gift med Anna Isaksson. Se nr. 1011
991	Håkansson	Per	Gislöv, Vallby	Kristianstad	1854-06-21	K	Gudhjem Kirke	1884-10-17	1917-05-16	Gudhjem	24-10-1876	Arbejdsma	Gudhjem	Håkan Olsson		Vallby	Kristianstad	Gift med Anine Margrete Jensen
1269	Törngren	Janne Peters	Asarum	Blekinge län	1856-01-27	K	Østerlars Kirke	1926-05-07	1931-01-17	Gudhjem	25-07-1877	Bødkermes	Gudhjem	Peter Johnsson & Ji	Tømrer			Gift med enke Marie Georgine Frederikke Jensen
992	Törngren	Janne Peters	Asarum	Blekinge län	1856-01-27	K	Gudhjem Kirke	1885-03-15	1931-01-17	Gudhjem	25-07-1877	Fhv. bødker	Gudhjem	Peter Johnsson & Ji	Tømrer			Enkemand efter Ingeborg Kirstine Jensen. Se nr. 2475
2475	Petersson	Anders Geliu	Oskar	Kalmar län	1859-03-05	K	Gudhjem Kirke	1900-12-15	1925-05-05	Gudhjem	15-08-1860	Fhv. Købm	Gudhjem	Peter Gummeson / Daglejer				Gift med Anine Kirstine Hansen
2479	Svenonius	Carl Olofsson	Kverrestad	Kristianstad	1861-07-07				1942-04-09	Gudhjem	01-12-1879	Stenhugget	Gudhjem	Olof Svenonius & Åbo				Ugift
1293	Kristoffersdot	Kristina	Stiby	Kristianstad	1861-11-14	K	Skt. Klemens Ki	1884-12-22	1941-09-28	Gudhjem		Hustru	Gudhjem					Enke efter Håkon Persson
997	Nilsdotter	Maria	Vallby	Kristianstad	1865-09-24	K	Gudhjem Kirke	1899-10-07	1930-02-10	Gudhjem	04-03-1884	Pensionatsk	Gudhjem	Nils Persson & Kam	Husmand	Vallby	Kristianstad	Enke efter Jens Sigfred Kristiansen
2480	Land	Carl August	Hinnerød	Kronobergs	1869-06-28	B	Rutsker sogn	1924-10-25	1942-09-30	Gudhjem		Stenhugget	Gudhjem	Johan Land & Ingn	Soldat			Gift med Augusta Margrethe Nielsen
726	Månsson	Hanna	Borby	Kristianstad	1871-09-01	K	Skt. Ols Kirke	1896-09-26	1936-07-22	Gudhjem	24-10-1888	Enke	Gudhjem	Måns Persson	Husmand			Enke efter Nils Persson
1268	Andersson	Peter Gustaf	Borby	Kristianstad	1873-11-06	K	Østerlars Kirke	1924-12-17	1939-03-13	Gudhjem		Avlsbruger	Gudhjem	Anders Nilsson & I	Husmand	Borby	Kristianstad	Gift med Dagmar Margrethe, Christine Espers
1264	Andersson	Peter Gustaf	Borby	Kristianstad	1873-11-06	K	Østerlars Kirke	1911-12-29	1939-03-13	Gudhjem		Arbejdsma	Gudhjem	Anders Nilsson & I	Husmand	Borby	Kristianstad	Enkemand efter Hansine Nikoline Hansen. Se nr. 172
172	Andersson	August	Borby	Kristianstad	1876-07-14	K	Rønne Kirke	1900-12-26	1946-04-12	Gudhjem		Fhv. gårdejer	"Lillevang",	Anders Nilsson & I	Arbejdsmand	Blastorp, Borb	Kristianstad	Gift med Kersti Hansson

Søg efter person

Resultatet vises nederst på denne side.

Bopælsoplysninger: Bornholm
 Amt **Gudhjem**
 Herred Sogn

KIPnr Stednavn

Personoplysninger: Navn _____

Navn

Erhverv

Stilling i husstanden

Fødested **Sver**

Vælg eller skriv alder

Fødeår (beregnet): Interval:

Køn

FT år

NB! Husk at indstille begge felter. Standard er: Alle år

Sorter efter

Og sorter efter

Udtræk fra DDD: Bornholm

42 poster fundet

Navn: **Anders Icaksen** Alder: **40** Civilstand: **Gift**
 Erhverv: **Stenarbejder** Fødested: **Sverrig**

Fam.nr: **26** Stednavn: **Gudhjem**
 Sogn: **Gudhjem** Kilde: **FT-1890** KIPnr: **B1487** Lbnr: **108** Kommentar:

Navn: **Anders Nielsen** Alder: **48** Civilstand: **Gift**
 Erhverv: **Arbejdsmand, fattigunderstøttelse** Fødested: **Sverrig**

Fam.nr: **19** Stednavn: **Gudhjem**
 Sogn: **Gudhjem** Kilde: **FT-1890** KIPnr: **B1487** Lbnr: **81** Kommentar:

Navn: **Andreas Hammer** Alder: **73** Civilstand: **enke**
 Erhverv: **Bødker og Fisker** Fødested: **Skåne - Sverige**

Fam.nr: **68** Matr.nr: **NO. 1 - et Hus** Stednavn: **Melsted**
 Sogn: **Gudhjem** Kilde: **FT-1845** KIPnr: **A0609** Lbnr: **305**

Navn: **Anna Larsen** Født: **2/2** Civilstand: **Gift**
 Fødested: " **[Sverrig]**

Fam.nr: **1** Matrikel: **200** Stednavn: **Gudhjem**
 Sogn: **Gudhjem** Kilde: **FT-1921** KIPnr: **C9971** Lbnr: **684**

Navn: **Carl Olsen** Født: **4/7** Civilstand: **Ugift**
 Erhverv: **Stenarbejder** Fødested: **Sverrig**

Fam.nr: **13** Matrikel: **[36]** Stednavn: **Gudhjem**
 Sogn: **Gudhjem** Kilde: **FT-1921** KIPnr: **C9971** Lbnr: **530**

Folketællinger Gudhjem

Antal med
Fødested i
Sverige

	Gudhjem	Østerlars
1845:	1	1
1850:	0	0
1855:	0	1
1860:	5	0
1870:	1	41
1880:	1	98
1890:	21	104
(1901:	24	71)
1921:	16	47

http://www.ddd.dda.dk/soeg_person.asp

Folketælling, Bornholm, Gudhjem – svenskfødte 1901 / Birgit Bender

Gudhjem		E - make ejer	
2-4 feb	u Kristin Olson E	30/12 48	G
22 løber	u Morten "	17/2 70	"
518 hos	m Morten Jensen E	25/6 60	"
37 "	m Anders Nielsen E	20/4 41	"
46 "	m Jeppe Bengtson E	4/6 33	"
58	h Maria Pamela Hansen m E	14/9 64	"
67	m Laur Jensen / baptist E	29/11 67	"
97	u Magnus Jensen / baptist	12/6 78	"
	m. Pohn Magnus Mathias E	22/4 59	Asarum?
	h Mathias Karlson	15/2 18	" ?
235 msk. 20	m Jøanne Thorsen E	23/1 56	"
280 " 60	u Alma Jønsen	13/2 80	"
362	h Inga Ditle m E	6/5 63	"
382	h Mogens Nielsen E	12/1 37	"
388	lg m Karl Adolph Selberg / baptist	24/12 80	/ baptist
	m Per Haagen E	21/6 54	"
400	m Per Anderson E	7/4 55	"
421	h Hans Krichen	4/12 33	"
	h Johanna Kork m E	25/4 59	"
457	h Marie Christensen m E	24/9 65	"
	lg Karl Selberg	24/6 79	"
487 Hede	m Per Nielsen E	1/5 54	"
	h Karna "	10/4 56	"
559 "	u Sofie Nielsen E	2/4 68	"
Gudhjem die kirkeliste m ågare = 753 et			
15 M 9 Kv		359 m 394 kv =	
94 Glas	våvenke		
	klassing for i Arneil.		
84 "	984 arb. m		
70 "	968 arb. m o fattighjelp		
72 Svande	971 arb. m		
91 Kph	991 m læge		
99 Røme	998 skolelærer		
?	skolelærer		
80 G	976 landbrødtland. brødtjen posthus		
88 fu Asarum?	74-88 fhv. arb. m		
78 Hede	985 bakkem		
60 Hede	ungpigehus hedejær		
78 S	992 m fisker		
72 allige	63-00 stamb. m		
01 Adel	972 stamb. m		
84 Christo	984 stamb o fiskehandler		
78 Hede	982 stamb. m		
60 Glas	960 arbejdende ved forstelligt		
84 Røme	984 m fisker		
28 all	999 m mura o opholder avent / julia Holm		
08 Sandvig	brødtjen / Pohn Thorsen		
84 S	986 læge v apoteker		
u	verktøjerne		
07 Østbo	Handarbejde (3ben)		

15 mænd, 9 kvinder
født i Sverige

Dansk Demografisk Database

inger Kirkebøger Andre databaser Deltag Information

Database over indfødsretstildelinger 1776 - 1960

Udfyld et eller flere af felterne

Efternavn	<input type="text"/>	Fornavn	<input type="text"/>
Bopæl	<input type="text" value="Gudhjem"/>	Erhverv	<input type="text"/>
Fødelokalitet	<input type="text"/>	Fødeland	<input type="text" value="Sverige"/>

Søg

FORTRYD

14 poster fundet

Efternavn: **Ivarsson** Fornavn: **Lars**
 Erhverv: **Skræddermester** Fødelokalitet: **Tryde**
 Fødeland: **Sverige**
 Fødselsår: **1867** I DK fra: **1883**
 Bopæl, lokalitet: **Gudhjem Sogn** Amt, region: **Bornholms Amt**
 Lov af: **26 02 1910** Tillæg: **A**
 Løbenr: **146**

Efternavn: **Olsdotter** Fornavn: **Kjersti**
 Erhverv: **Væverske** Fødelokalitet: **Borrby**
 Føderregion: **Kristianstads Län** Fødeland: **Sverige**
 Fødselsår: **1848** I DK fra: **1887**
 Bopæl, lokalitet: **Gudhjem** Amt, region: **Bornholms Amt**
 Lov af: **12 02 1909** Tillæg: **A**
 Løbenr: **228**

Efternavn: **Andersson** Fornavn: **Per Gustaf**
 Erhverv: **Husmand** Fødelokalitet: **Borrby**
 Fødeland: **Sverige**
 Fødselsår: **1873** I DK fra: **1910**
 Bopæl, lokalitet: **Osterlars Gudhjem** Amt, region: **Bornholm Amt**
 Lov af: **13 04 1938** Tillæg: **A**
 Løbenr: **25**

Bemærkninger: (Andersen). Har været gift med en dansk kvinde, der 1915 er afgaaet ved Dø

Efternavn: **Bengtsson** Fornavn: **Jeppa**
 Erhverv: **Arbejdsmand** Fødelokalitet: **Smedstorp**
 Fødeland: **Sverige**
 Fødselsår: **1836** I DK fra: **1873**
 Bopæl, lokalitet: **Gudhjem Sogn** Amt, region: **Bornholms Amt**
 Lov af: **03 04 1900** Tillæg: **A**
 Løbenr: **19**

Efternavn: **Johansson** Fornavn: **August**
 Erhverv: **Stenhugger** Fødelokalitet: **Borrby**
 Fødeland: **Sverige**
 Fødselsår: **1878** I DK fra: **1889**
 Bopæl, lokalitet: **Osterlars Gudhjem** Amt, region: **Bornholm Amt**
 Lov af: **26 04 1940** Tillæg: **A**
 Løbenr: **171**

Efternavn: **Larsson** Fornavn: **Jöns**
 Erhverv: **Arbejdsmand** Fødelokalitet: **Rödninge**
 Fødeland: **Sverige**
 Fødselsår: **1853** I DK fra: **1876**
 Bopæl, lokalitet: **Gudhjem** Amt, region: **Bornholm Amt**
 Lov af: **31 03 1926** Tillæg: **A**
 Løbenr: **472**

Bemærkninger: **Andrageren har tidligere været gift med en dansk Kvinde dette Ægteskab har han 2 Børn. Han er gift paany.**

Efternavn: **Mattsson** Fornavn: **Peter Magnus**
 Erhverv: **Landpostbud** Fødelokalitet: **Asarum**
 Føderregion: **Blekinge Län** Fødeland: **Sverige**
 Fødselsår: **1859** I DK fra: **1880**
 Bopæl, lokalitet: **Gudhjem Sogn** Amt, region: **Bornholms Amt**
 Lov af: **23 02 1894** Tillæg: **A**
 Løbenr: **108**

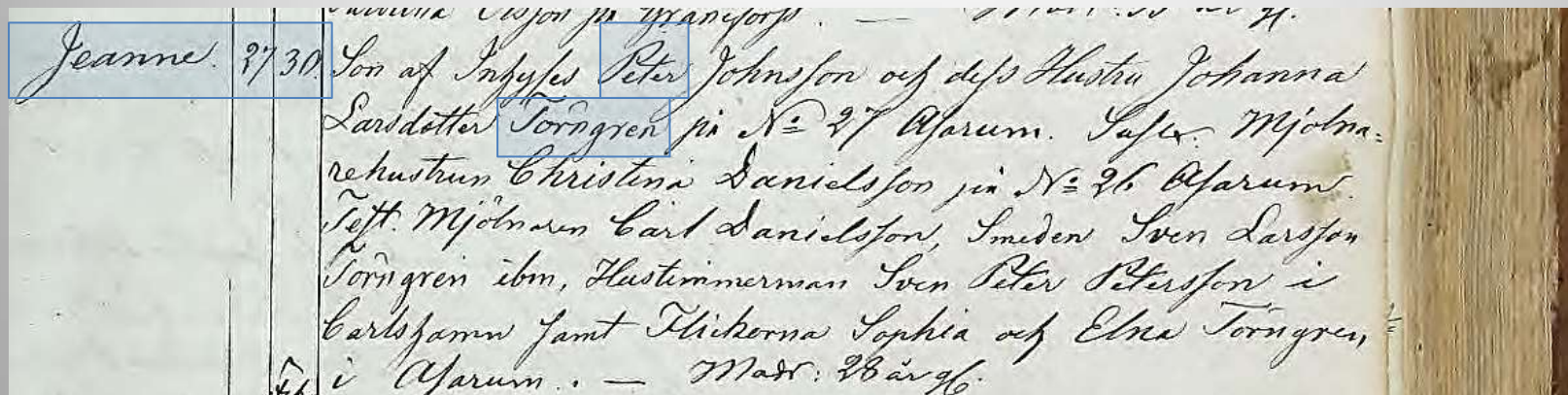
Efternavn: **Nilsson** Fornavn: **Per**
 Erhverv: **Arbejdsmand** Fødelokalitet: **Stora Köpinge**
 Føderregion: **Kristianstads Län** Fødeland: **Sverige**
 Fødselsår: **1854** I DK fra: **1884**
 Bopæl, lokalitet: **Gudhjem Sogn** Amt, region: **Bornholms Amt**
 Lov af: **29 03 1901** Tillæg: **A**
 Løbenr: **130**

Efternavn: **Tørngren** Fornavn: **Janne Petersson**
 Erhverv: **Bødkersvend** Fødelokalitet: **Asarum**
 Føderregion: **Blekinge Län** Fødeland: **Sverige**
 Fødselsår: **1856** I DK fra: **1877**
 Bopæl, lokalitet: **Gudhjem Sogn** Amt, region: **Bornholms Amt**
 Lov af: **02 05 1902** Tillæg: **A**
 Løbenr: **276**

Statsborgerkab	I Danmark fra	Fødselsår
1894	1880	1859
1900	1873	1836
1901	1884	1854
1902	1876	1854
1902	1876	1860
1902	1877	1856
1908	1877	1855
1908	1888	1846
1909	1887	1848
1910	1883	1867
1926	1876	1853
1938	1910	1873
1940	1889	1878

14 statsborgerskaber
 I gennemsnit efter
 31 år i Danmark
 og i en alder af
 53 år. Altså
 22 år ved ankomst.

Törngren – Torngren – Thorngren – Thorngreen – Tørngren – Tørngreen
 Petersson – Peter - Pedersen
 Jeanne – Janus – Jane - Janne

- 1856 Fødsel/ Dåb Asarum, Blekinge Jeanne Petersson Törngren
- 1880 Folketælling, Gudhjem, Bornholm Janus Peter Torngren
- 1890 Folketælling, Gudhjem, Bornholm Jane Pedersen Thorngren
- 1901 Folketælling, Gudhjem, Bornholm Janne Thorngren
- 1902 Dansk Statsborgerskab Janne Petersson Tørngren
- 1921 Folketælling, Gudhjem, Bornholm Janne Thorngreen
- 1931 Død, Gudhjem Kirkebog Janne Petersen Tørngreen

Anders Nilsson (1843-1932)

Efternavn:	Nilsson	Fornavn:	Anders
Erhverv:	Arbejdsmand	Fødelokalitet:	St. Herrestad
Fødeland:	Sverige		
Fødselsår:	1843	I DK fra:	1874
Bopæl, lokalitet:	Pedersker	Amt, region:	Bornholm Amt
Lov af:	31 03 1926	Tillæg:	B1
Løbenr:	36		

61 af dette navn bliver danske statsborgere.
16 på Bornholm
1 i Pedersker sogn

Dansk Indfødsret 1776-1960

Nilsson	Anders	Stora Herrestad	1843-04-24	Skt. Peders	1875-12-29
1932-10-15	"Hullebækshuset"	Husmand	Nils Andersson & Johanna		

Gift med Jensine Anine Jensen

Kjøllers kirkebogsdatabase

Bornholm, Sønder, Pedersker, Pedersker, et Hus på Eskildsgård Grund, 24, FT-1880, C2157

Navn:	Alder:	Civilstand:	Stilling i husstanden:	Erhverv:	Fødested:
Anders Nielsen	33	Gift	Daglejer, Husfader		Sverig
Anine Jensen	22	Gift	Husmoder		Pedersker sogn
Andreas Nielsen	3	Ugift	Deres Søn		Pedersker sogn

Folketælling 1880, Pedersker

Svenske kirkebøger Store Herrestad; Hedeskoga og Stora Köpinge:

Udlagt barnefader Nils Andersson Rytter

Moderen hed Hannah, men døde 1854 af vattersot på fattighuset

Anders Nilsson fik udflytningsbevis 1866 til Tyskland, men kom 1874 fra Tyskland til Bornholm

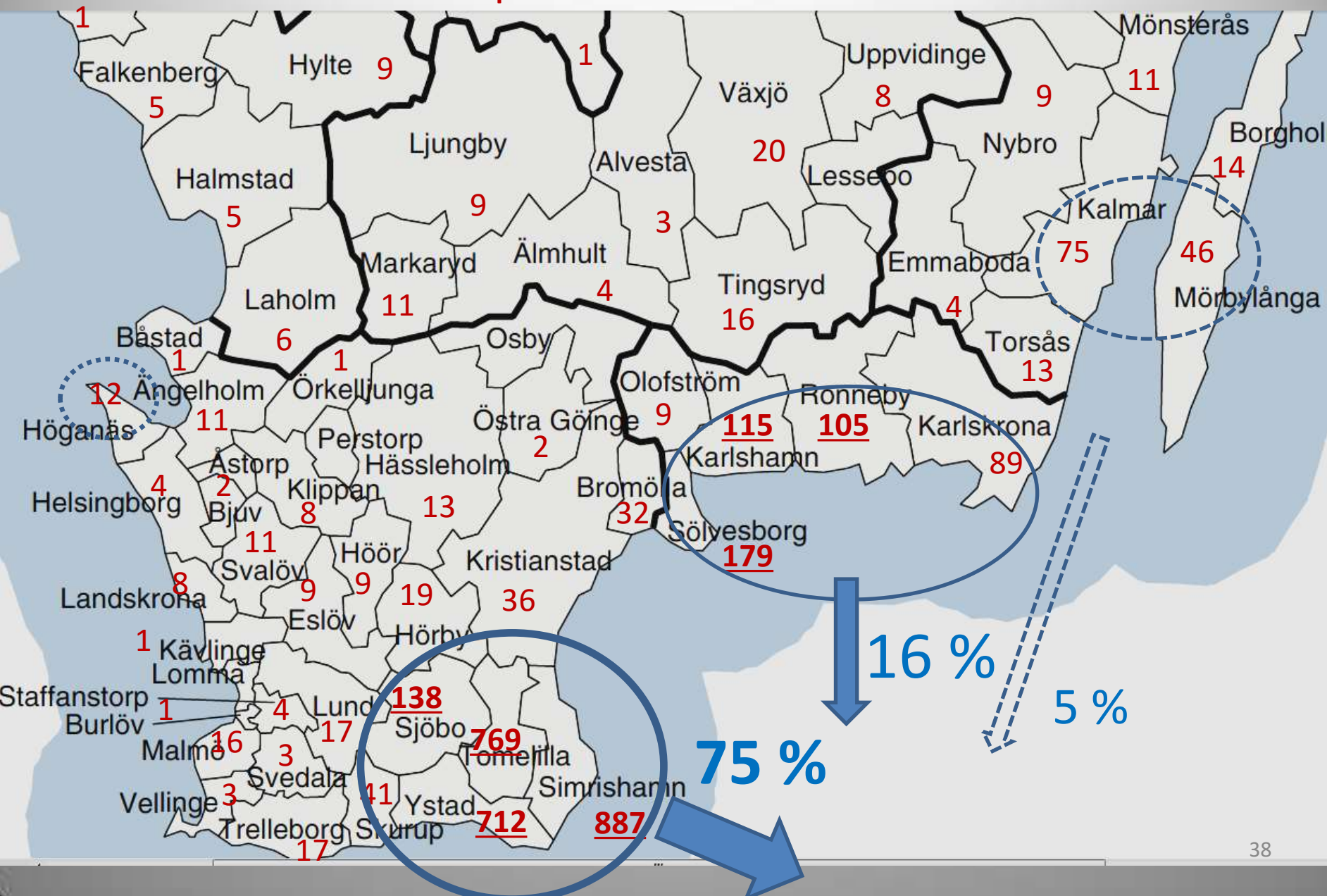

Anders Nielsen (1843-1932) slog sig i 1876 ned ved Hullebækken lige øst for Raghhammer på sit såkaldte »lyngpikkerlod«. Billede i privateje.

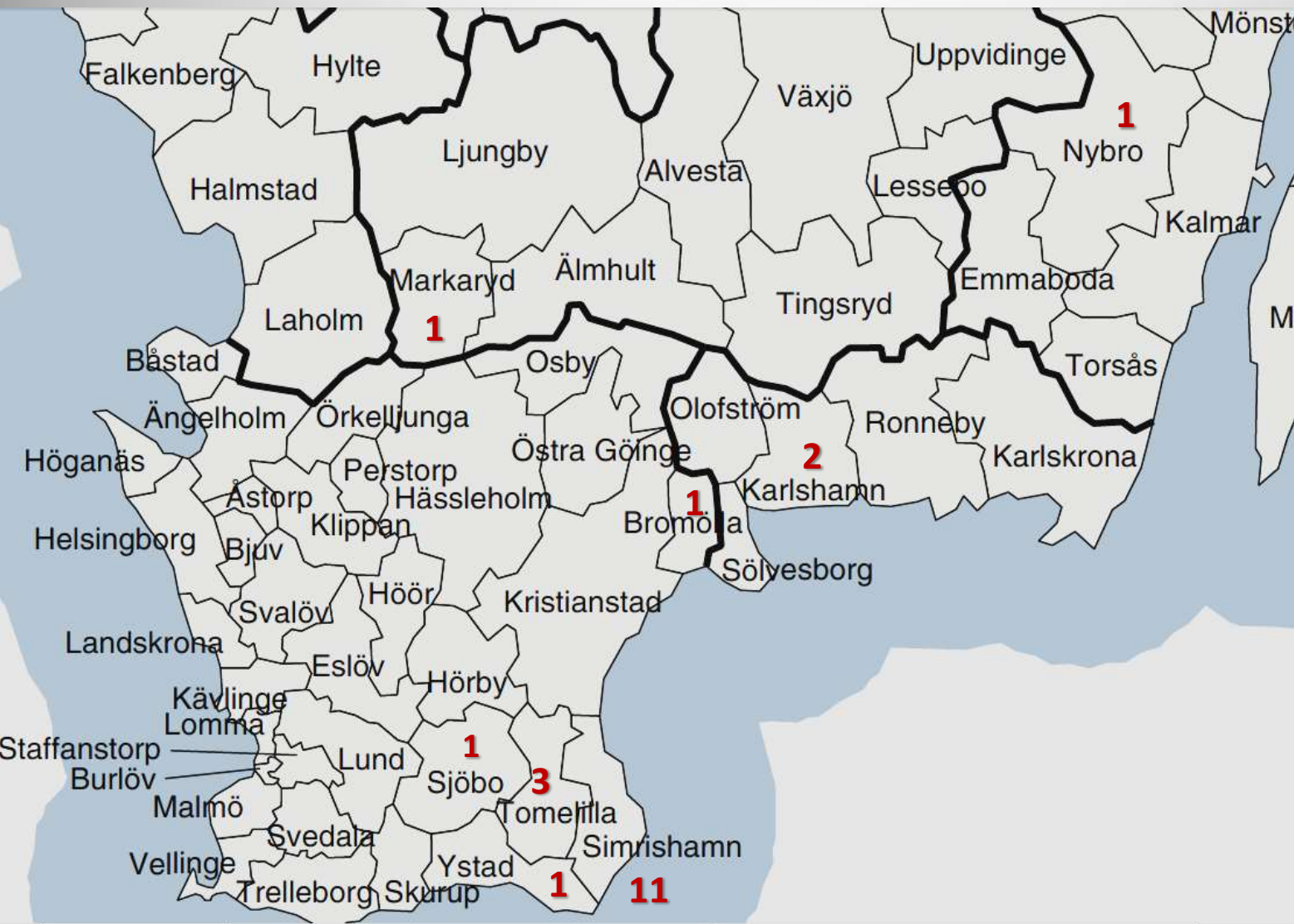

Hvor kom de
svenske
indvandrere fra
og
hvordan rejste de

Hjemkommuner for svenske indvandrere der slog sig permanent ned på Bornholm 1850-1910

Hvor kom de svenske indvandrere til Gudhjem fra?

NYBRO

Oskar 1 (1860)

KARLSHAMN

Asarum 2 (1877,88)

BROMÖLLA

Ivetofte 1 (1867)

MARKARYD

Hinneryd 1 (1920)

SJÖBO

Röddinge (1876)

YSTAD

Sjörup 1 (1870)

TOMELILLA

Tranås 1 (1877)

Kverrestad 1 (1879)

Smedstorp 1 (1871)

SIMRISHAMN

Stiby 1 (1884)

Hammenhög 1 (1881)

Vallby 3 (1876,77,86)

St. Olof 1 (1888)

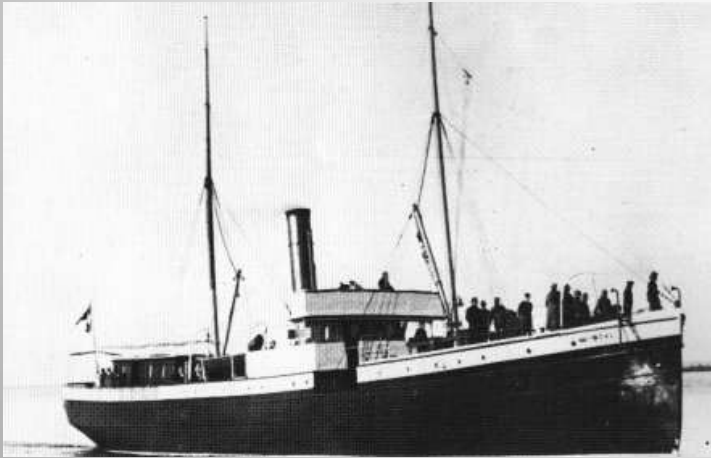
Gladsax 1 (1855)

Simris 1 (1874)

Östra Hoby 1 (1863)

Borrby 2 (1888, 1910)

De første 66-både

S/S Heimdal 1873-1908. B&W 280 brt

S/S Skandia 1866-1898; B&W. 169 brt

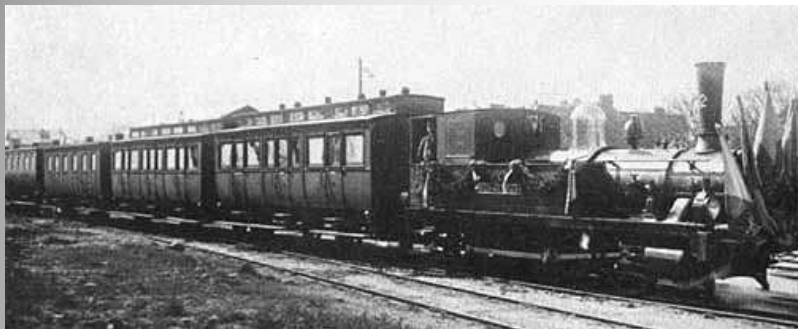

S/S Thor 1886-1912, B&W, 255 brt

S/S Hjalmar 1881-1904, Motala, 168 brt

Ystad-Eslöv 1865
YEJ

Lokomotiv
"Magnus
Stenbock"
Bygget af
"Beyer &
Peacock"
Manchester
1865.
Max fart 40
km/t

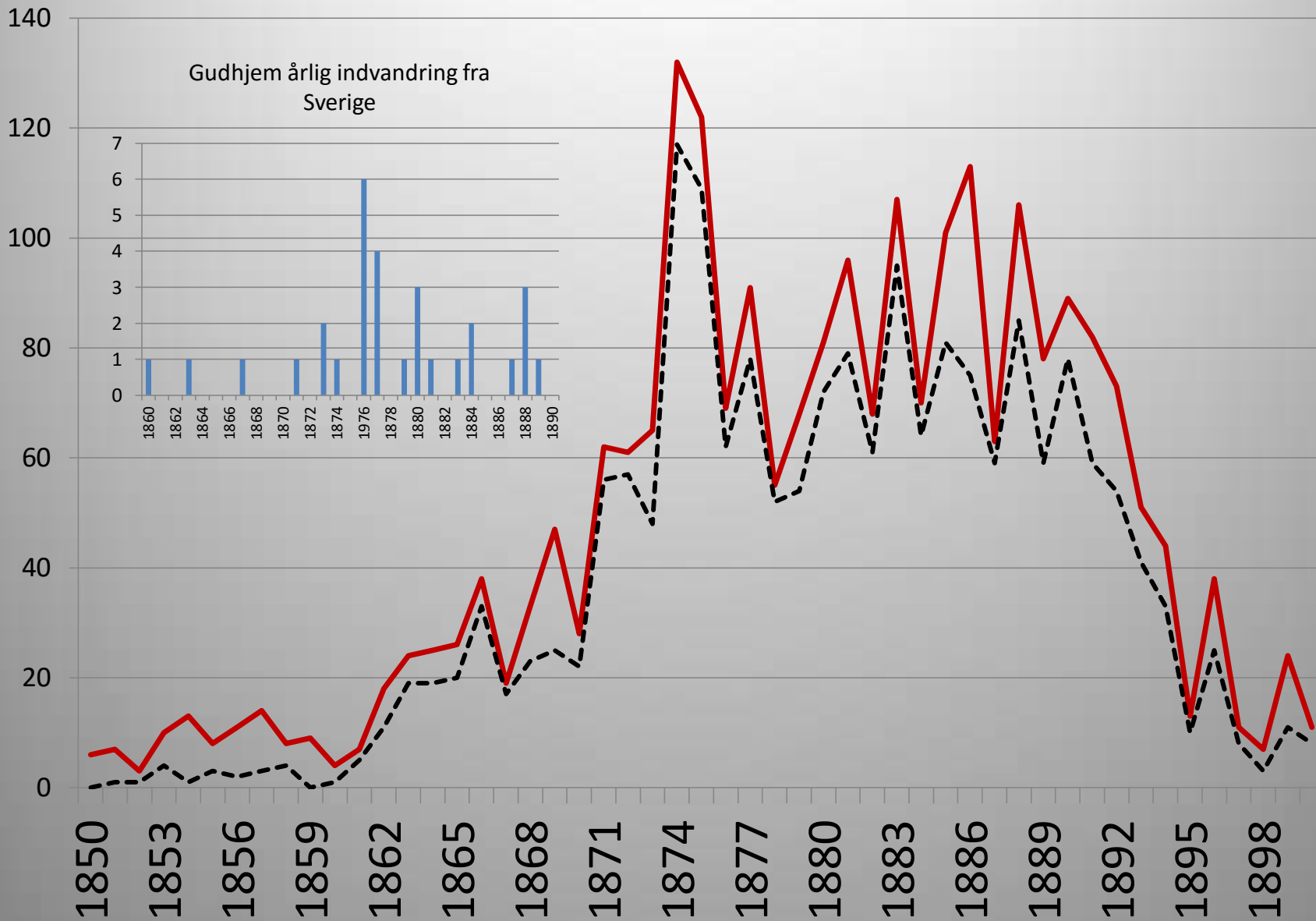

Arkitekt
Ludvig Vold
1839-1923
Bosat i Ystad
1862-1869
Gift med
Borgmesteren
i Ystads datter,
Johanna Wendt
1840-1925

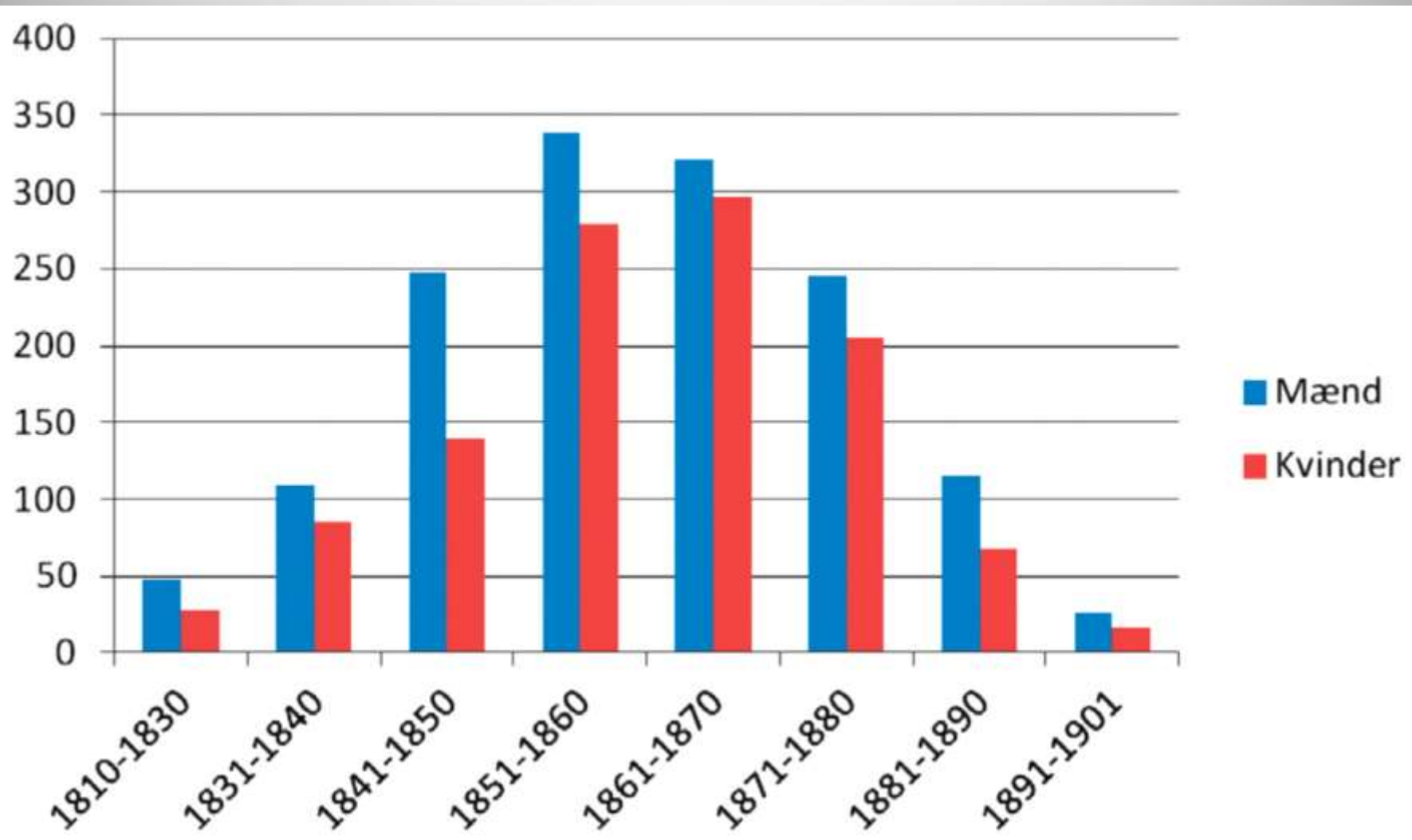

Hvornår kom de
og
hvor slog de sig ned
på Bornholm

— Svensk indvandring til Bornholm --- Heraf fra Skåne

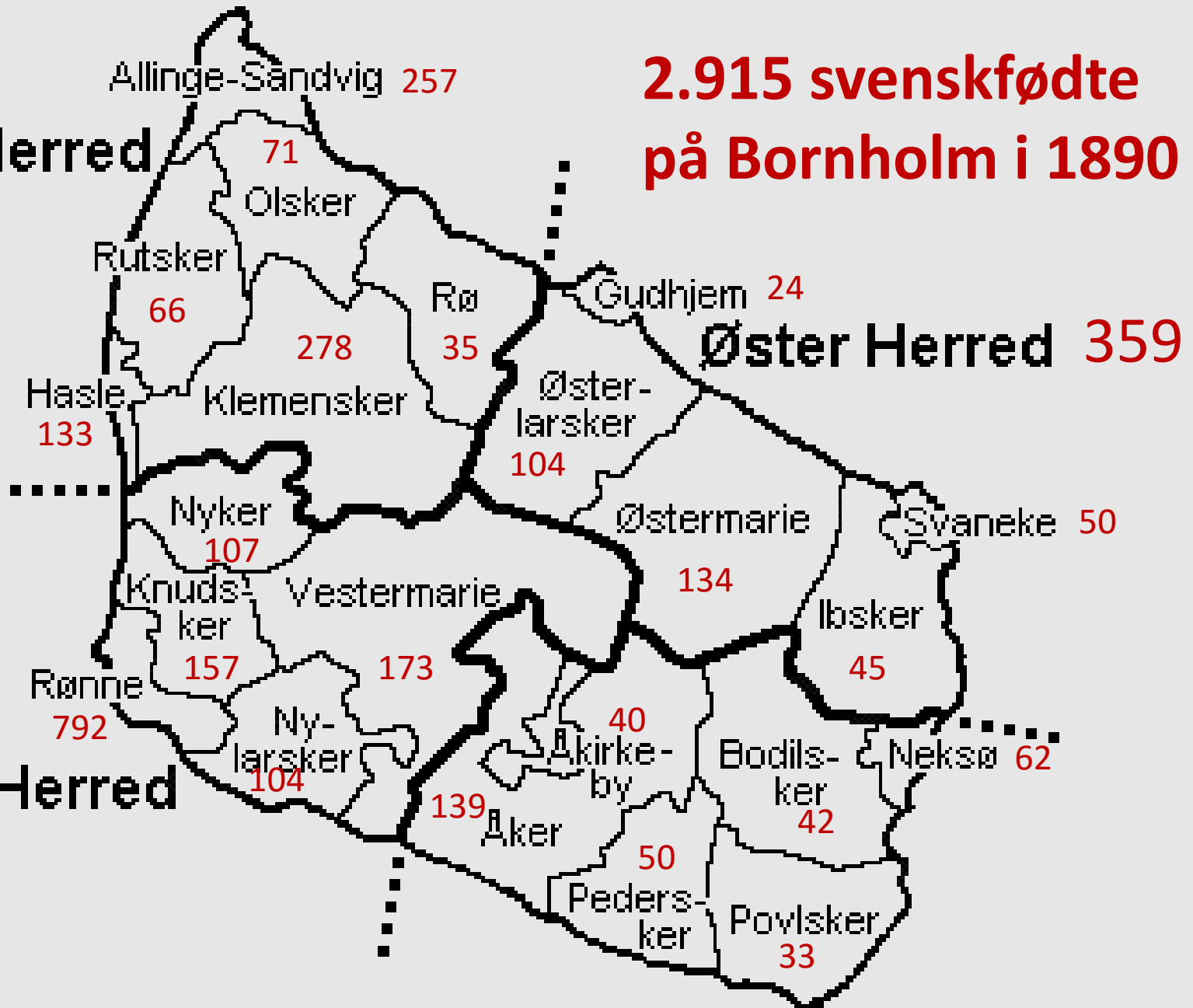
Fødselsår for svenskfødte på Bornholm 1. februar 1901

2.915 svenskfødte på Bornholm i 1890

Nørre Herred

857

Vester Herred

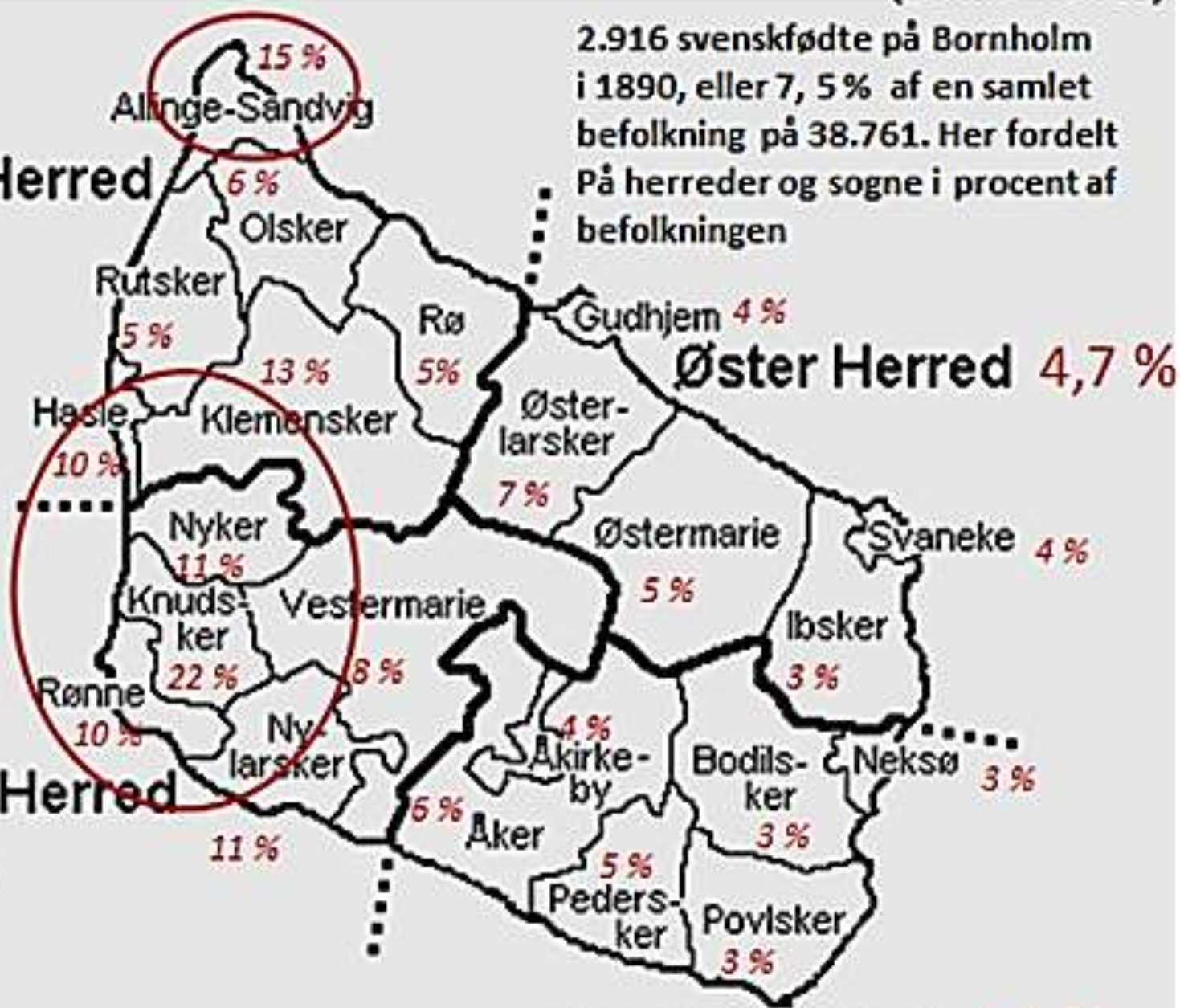
1.333

Sønder Herred 366

2.916 svenskfødte på Bornholm i 1890, eller 7,5 % af en samlet befolkning på 38.761. Her fordelt på herreder og sogne i procent af befolkningen

Nørre Herred

9,9 %

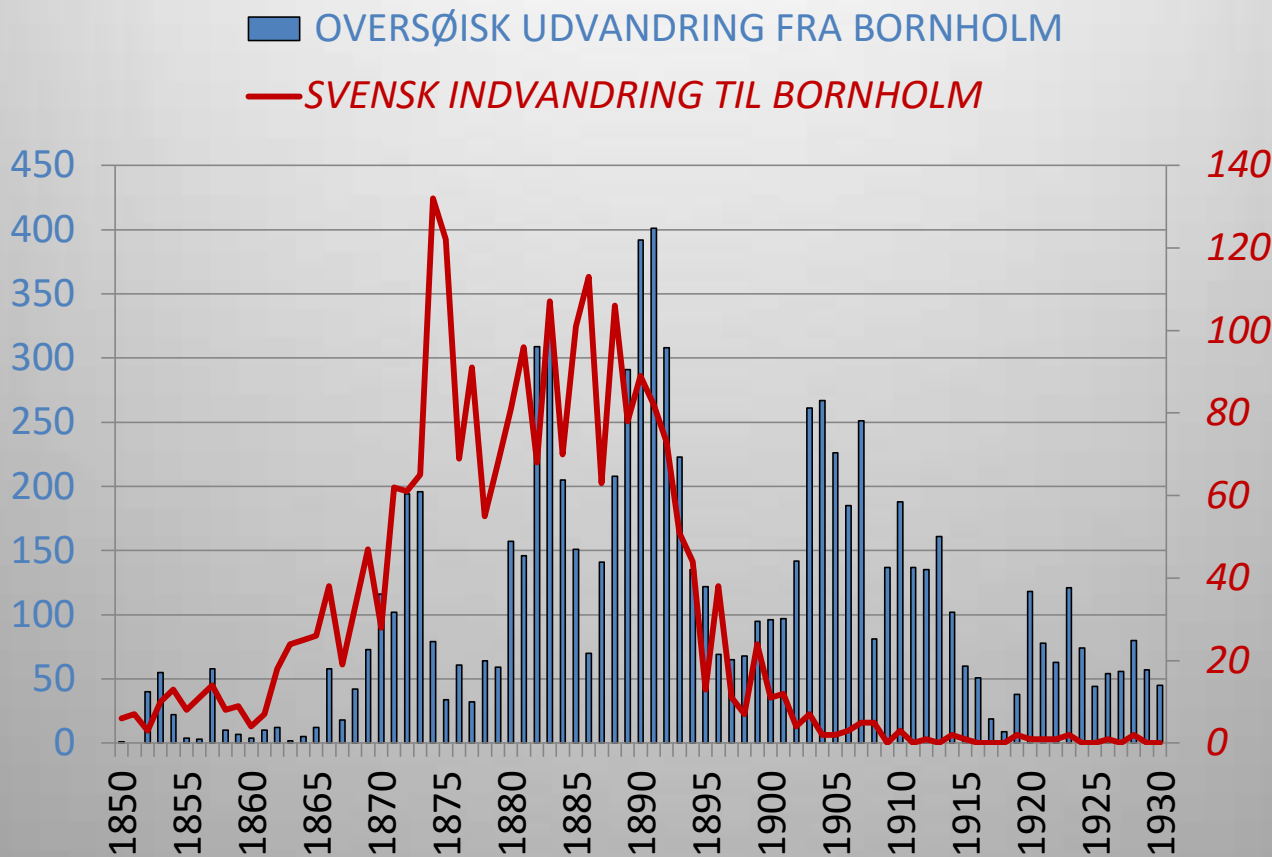
Øster Herred 4,7 %

Vester Herred

10,2 %

Sønder Herred 4,0 %

Læge J. Carlsen, Hasle 1886: – den store mangel på arbejdskraft på Bornholm der skyldes den voldsomme udvandring til Amerika har tiltrukket en stadig større strøm af svenske indvandrere,

KØN OG ALDER: 1845-1890

Indfødte bornholmere: 45 % mænd; 55 % kvinder. 28 % -20 til 39 år

Svenske indvandrere: 60 % mænd; 40 % kvinder. 50 % - 20 til 39 år

Bornholmske udvand: 66 % mænd; 34 % kvinder. 62 % - 20 til 39 år.

August Thornberg . Født Vanstad (Sjöbo kommun) 1865 – død Chicago 1926.

August Thornberg	H 1865	af	Takkabik	Sverig	1878	af	Sverig	Lusfader	Jordarbejdsmand	1917	Nabokkegnave
Anna Thornberg	K 1860	af	Do	Do	1875	af	Do	Husmand			Varket
Johanne	K 1871		.	Do	.			Barn			
Johann	H 1872		.	Do	.			Do			
Armanda Thornberg	K 1875		.	Do	.			Do			
Fda	K 1877		.	Do	.			Do			
Olga	K 1900		.	Do	.			Do			

Folketælling Rønne, 1. februar 1901, Almegade 22

New York Times 16. juli 1904

THREE NORGE SURVIVORS HERE

Rowed Six Days in a Boat—Held a
Ellis Island.

Three survivors from the steamship Norge, which went down in the North Sea on June 28, arrived here on Saturday on the Celtic, and yesterday were sent to Ellis Island, to be detained until friends guarantee their maintenance until they can secure work. They are Carl Johnsen, bound for Chicago; August Tornberg, going to Clinton, Iowa, and Wilhelm Poulsen, going to Perth Amboy. All of them were saved.

Illustreret Tidende. Norges forlis 28. 6.1904

Erhvervsfordeling:

Af 3.642 der døde og blev begravede på Bornholm, blev 1.065 kun betegnet som hustruer, enker, enkemænd, 226 som sønner og døtre, 52 fattiglemmer samt 81 der døde uden at have bosat sig på øen – størstedelen ofre for 17 skibsforslis.

De resterende 2.218 fordelt efter erhverv ved dødsfald ("forhenværende" eller "pensioneret" tælles med – dette giver

40 % er beskæftiget i landbruget

2 % i fiskeriet

58 % er beskæftiget i byerhverv, heraf

27 % arbejdsmænd

14 % håndværkere

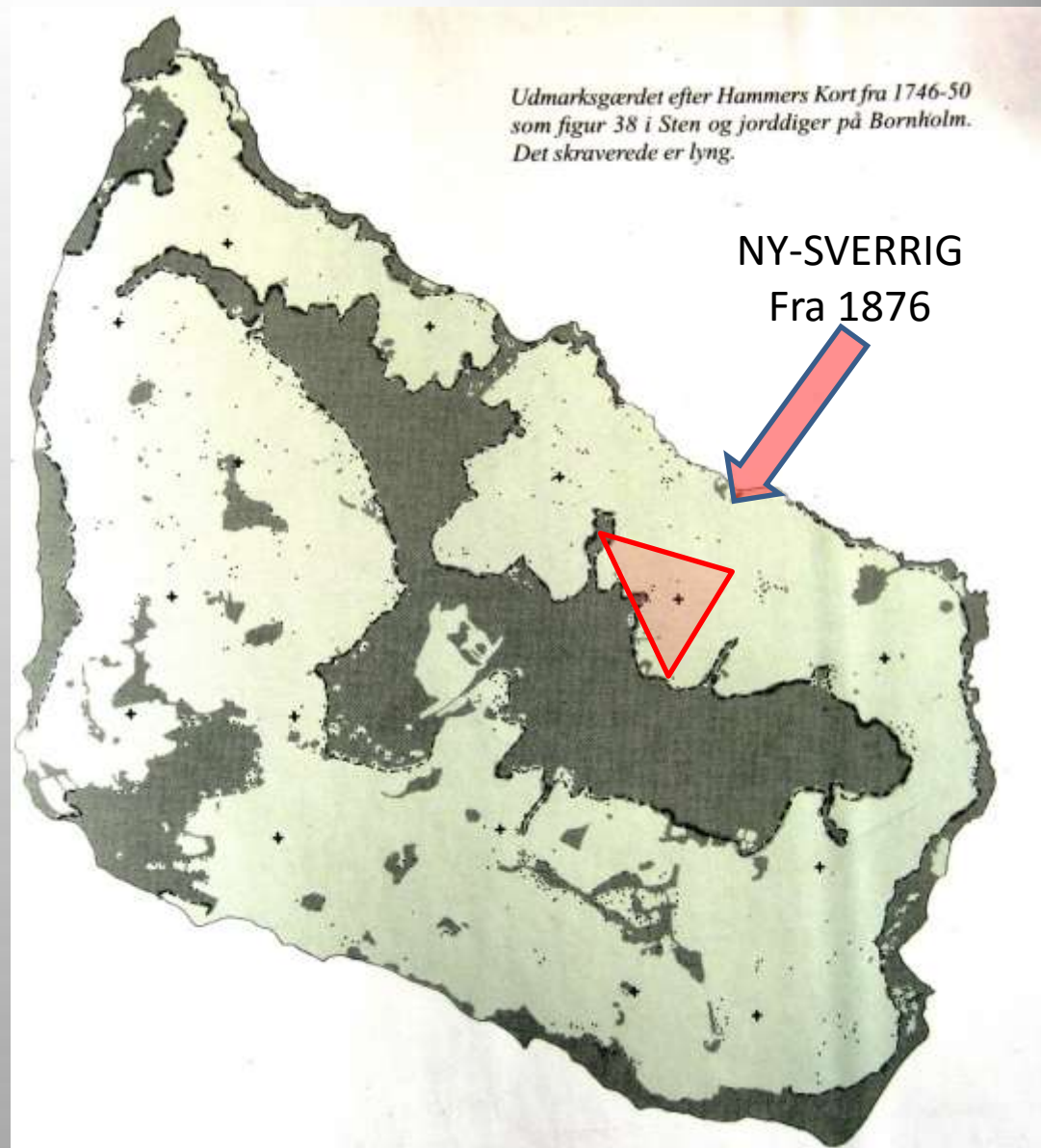
15 % stenhuggere

Landbrugere

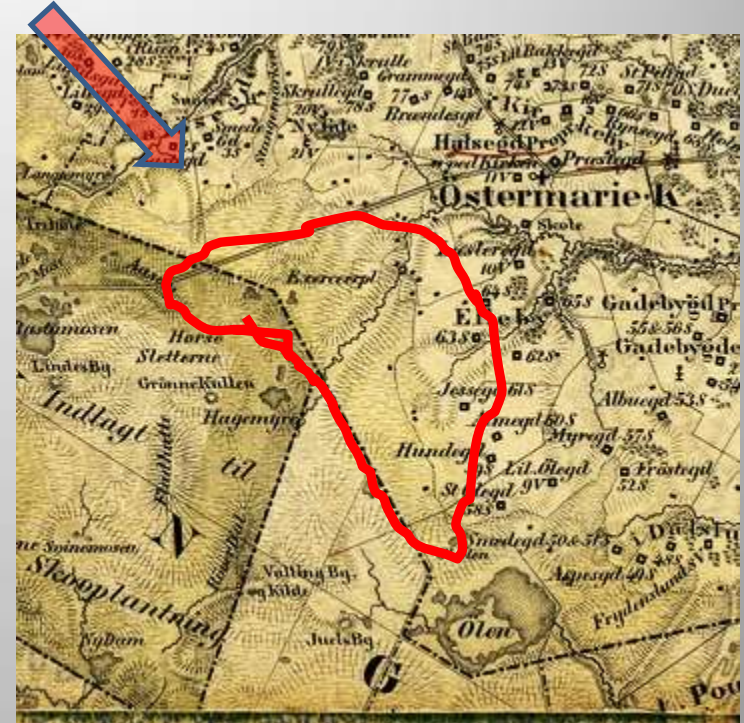
- 917 svenskfødte arbejdede ved deres død på Bornholm i landbruget:
- 308 tjenestepiger
- 260 tjenestekarle
- 330 var blevet selvejere (husmænd og småbrugere)
- 19 havde giftet sig en gård til.
- (som eksempelvis Henrik Jönsson (1862-1921) fra Stiby, forældrene blev fra 1872 daglejere på Lensbjerregård i Østerlars, selv blev han gårdejer efter at have giftet sig med datteren).

*”Hvad er det da for Folk,
som have sat Bo her? Det
er vore Rydningsfolk, også
Danmark har dem. Men
indfødte Danske er det ikke
- eller de færreste af dem.
De fleste er Svenske.
Derfor har denne gamle
Lyng, som nu ryddes fået
Navn Ny-Sverrig”*

Fridtjof Bon: ”Ny-Sverrig” i
novellesamlingen ”Hjemstavnsbilleder
fra Bornholm”, s.136 (1892). Bon (1866-
1929)

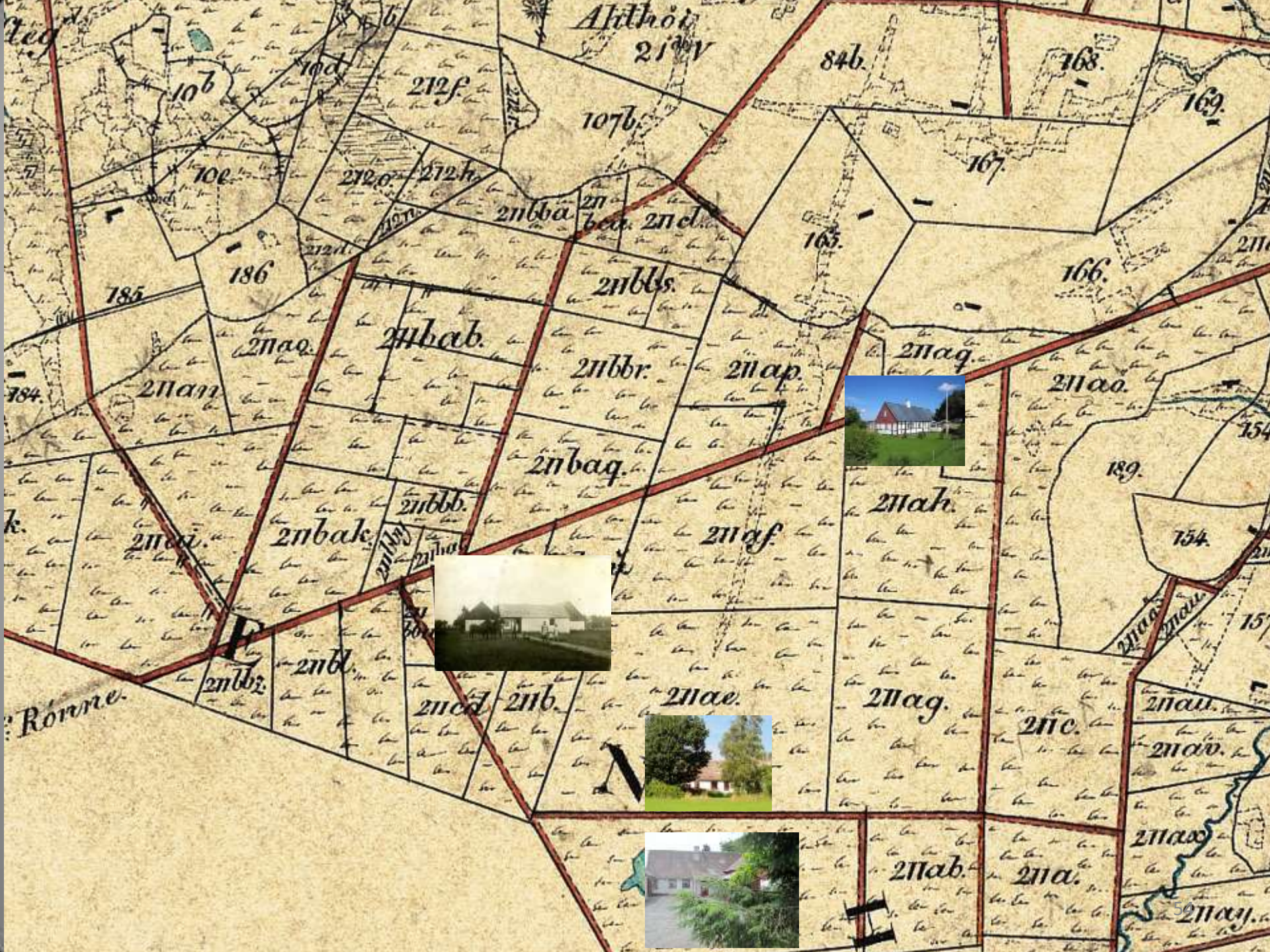

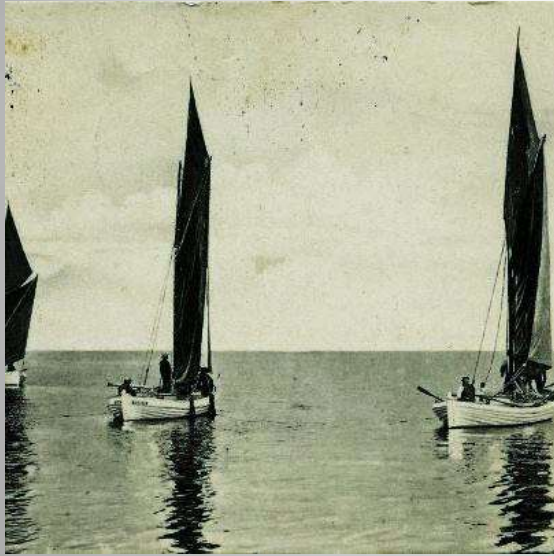
Ny Sverrig, Dyndevej 5

Anders Olsson Ekvalls hus i Ny Sverrig,
Dyndevej 5, Østermarie.
Født Smedstorp, Tomelilla, 1849, til
Bornholm 1878, død 1941.
Som murer byggede han sit eget og
øvrige huse i området

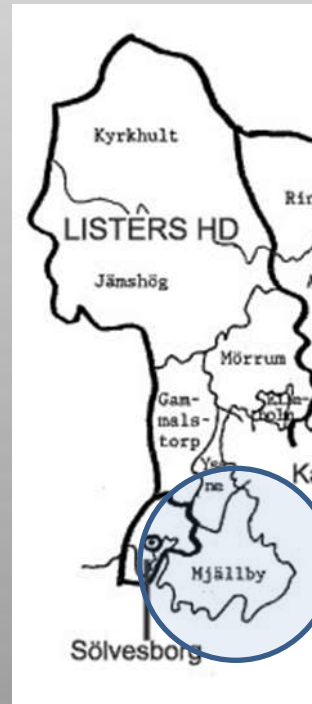
Mjälby,
Listerland-
det
Blekinge

* * *

Ulovligt Fiskeri paa dansk Territoryum. En større svensk Fiskerkutter har i en 8 Dages Tid ligget i Stamperebugten og fisset Torst. I Gaar Formiddag gik 2 Fiskerbaade fra søndre Baadehavn med 4 a 6 Mand i hver Baad ud for at paatale det ulovlige Fiskeri, men Kutteren var da afsejlet og saa langt tilføes, at de ikke kunde indhente den, hvorfor Fisterne kom tilbage med usorrettet Sag. Man anta ger at Kutteren gik til København med Fangsten.

* * *

Hvad mente medier og
eksperter om
de fremmede?

Danske meninger om svenske indvandrere

Ugeskrift for Læger 1886, læge J. Carlsen, Hasle: den store mangel på arbejdskraft på Bornholm, der skyldes den voldsomme udvandring til Amerika, har tiltrukket en stadig større strøm af svenske indvandrere, der hvad moralitet, intelligens og renlighed angår står langt lavere end bornholmerne og herved har skaffet øen et stort og voksende arbejderproletariat som man ikke tidligere har kendt til

Stillingsannonce i Bornholms Tidende 20. august 1889: Rask Pige , tro og af sat Alder søges til Opvask paa Restaurant "Dannebrog" i Rønne. NB Svensker frabedes.

Amtsskolekonsulent O. A. Nielsen, Blade ad Østermarie Udmarks Historie (1942): Svenskernavnet har aldrig haft nogen god Klang paa Bornholm, men man maa huske, at disse var Folk, der dreves ud af onde Tider fra deres Hjemegn, og hvis Sind maaske derfor hos nogle blev lige saa haardt, som Skindet efterhaanden ogsaa blev det i Kampen med Sten og Lyng. Nybyggerlivet var saa sandt ikke en Leg for sarte Naturer.

*
4 svenske Bøller, som i Søndags overfaldt
Kapt. Rønne, tidligere Ejer af Villa Nova,
paa Vejen fra Sommerlyst, ere anholdte
og ville forhaabentligvis faa deres fortjente
Straf.
*

To fiskere på Allinge havn:

*"Ja Børn er sku det eneste Svenskerne
laver her på Øen. Og saa drikker de
vort Brændevin fra Os" – "Å, vi kan
godt slydda bægge Dele"*

Fritjof Bon, Svalan, 1892

Bornholms Avis. 17. juli 1891

Ystads Allehanda 14. maj 1892

Bornholm var i början av våren det förlovade land, dit många arbetare ställde sin kosa. Några danske spekulative agenter hava rest härs och tvärs ikring samt med fagra löften och förespeglingar lockat en hel del arbetare med sig. Flere hava rest från platser, där de haft ett stadigt arbete, för att en kort tid erhålla, som det uppgivits, en hög dagspänning, men ack, huru länge? En och annan torde må hända förtjena mer där än här, men om utgiften för resan fram och åter m. m. beräknas torde behållningen bliva klen för de flesta, särskildt för pigor, vilka dock nu ej så mycket som förr resa dit över, sedan flere missförhållanden blivit i tidningarna framhållna.

Bornholm var først på våren **det forjættede land** hvortil mange arbejdere rejste. **Tvivlsomme danske agenter** var rejst på kryds og tværs og havde med **fagre løfter og fantasier** lokket en stor del arbejdere med sig. Flere var rejst fra pladser, hvor de havde haft fast arbejde, blot for en kort tid at **tjene mere der end her**. Det skønt udgiften til rejsen, særligt for piger, slugte hele merfortjensten. Mange andre misforhold er fremholdt i aviserne og har til en vis grad formindsket stømmen.

Religion pr. 1. februar 1901

Religion	Bornholm i alt		Heraf svenskfødte	
Folkekirken	39.360	96,2 %	2.787	95,6 %
Baptister	974	2,4 %	105	3,6 %
Andre	555*	1,4 %	24**	0,8 %
<i>I alt</i>	<i>40.889</i>		<i>2.916</i>	
Andre i alt	555*	1,4 %	24**	0,8 %
Metodister	140		5	
Katolsk-apostolsk	153		8	
Adventister	10		2	
Andre Protest.	168		3	
Katolikker	16		1	
Mosaisk	2		0	
Mormoner	11		1	
Uden tro	55		4	

Håndværkere

1880 -1901

- De svenskfødte håndværkere var oftest overrepræsenterede i forhold til den del de udgjorde af de bornholmske befolkning – ca. 7 % i 1890
- 103 svenskfødte smede (15 % af smedene på øen)
- 61 svenskfødte skræddere (18 % af skræddere på øen)
- 44 svenskfødte bødkere (44 % af bødkere på øen)
- 33 svenskfødte murere (14 % af murerne på øen)
- 11 svenskfødte urmagere (16 % af urmagerne på øen)
- Derimod var der underrepræsentation af
- 20 svenskfødte skomagere (6 % af skomagerne på øen)
- 16 svenskfødte snedkere (3 % af snedkerne på øen) – dem var der imidlertid også for mange af på Bornholm – 544 – der udvandrede i stort tal.

Bødkermester Ejner Lindstrøm ved sit værksted i Rønne 1923. Hans far, bødkermester Ola Olsson Lindström ejede fra 1887 Smedegade 14. Ola var født 21. juli 1859 i Løderup uden for Ystad. Sønnen Ejnar Gotfred Hillebert Lindstrøm blev som vi ser også bødkermester og overtog farens forretning.

Minearbejdere

Langt de fleste var sæsonarbejdere, særligt fra Sverige, men også fra Tyskland.

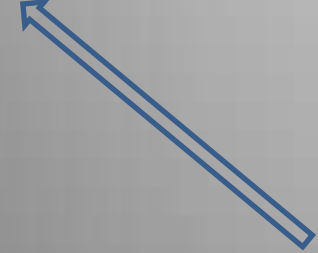
Kun 28 døde på øen, heraf 17 dræbt ved dramatiske arbejdsulykker:
begravet i sammenstyrtet mineskakt;
kvalt af kulgas;
styrtet i skakt;
hoved afrevet af hejseværk;
hoved knust ved faldende værktøj;
druknet af indtrængende vand;
mast under skridende kulbunke osv.

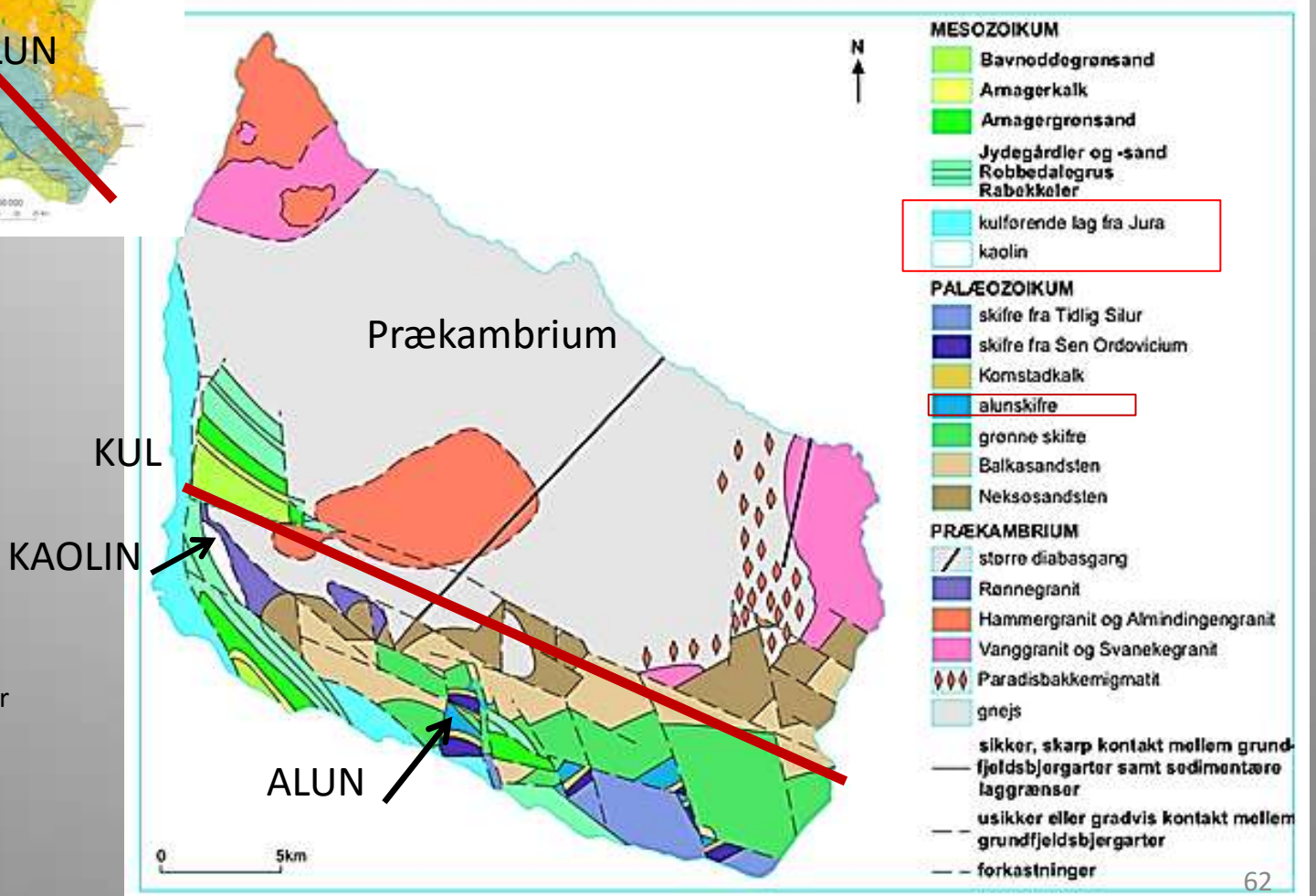

Tornquist-forkastningen
 300 mill. til nu – senest 1
 16.12.2008 og
 16.08.2014

Jura 130 millioner

KAMBRIUM
 550 millioner

BORNHOLM

Adress for Hasle Klinker og Chamottstensfabrik (Hasle Gropes afdeling)

HÖGANÄS

Rabækkeværket

Stenhuggere

Stenhuggere på Bornholm 1850-1921.

ÅR	RØNNE		HAMMEREN		RESTEN AF ØEN		I ALT		Alt i Alt
	Danske	Svenske	Danske	Svenske	Danske	Svenske	Danske	Svenske	
1850	43	0	0	0	0	0	43	0	43
1855	55	0	0	0	0	0	55	0	55
1860	58	4	0	0	0	0	58	4	62
1870	41	6	13	8	40	11	94	25	119
1890	64	78	84	121	184	8	332	207	539
1921	127	40	104	50	39	2	270	92	362

Af de 192 svenskfødte stenhuggere der slog sig permanent ned på Bornholm, kom:

41 % fra Skåne

37 % fra Blekinge

13 % fra Småland

6% fra Halland

3 % fra Stockholmsområdet

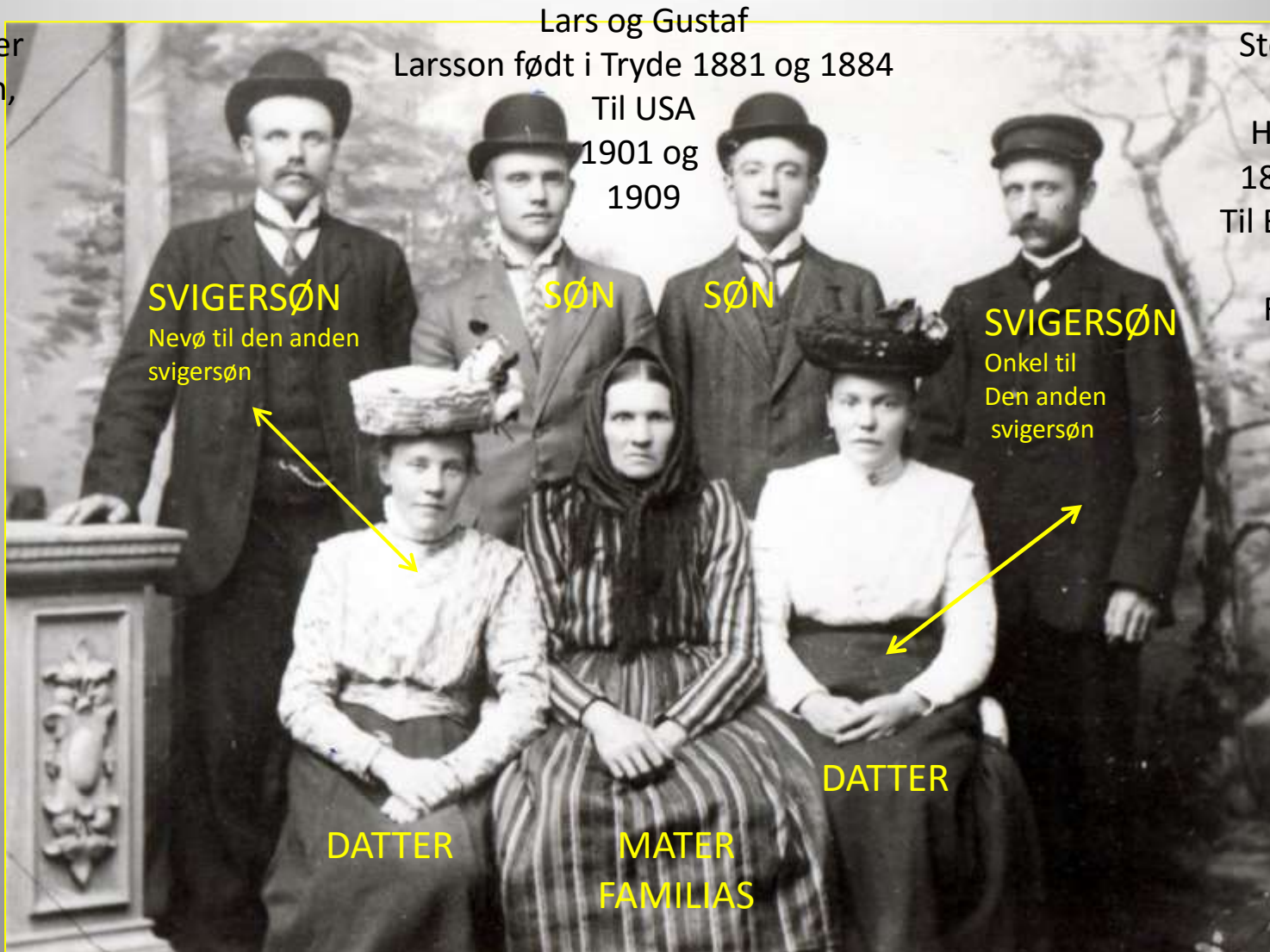
For Blekinge kan stenhuggerne genfindes i **stenhuggerregistret**
<http://www.blekingesf.se/vara-register/stenhuggarregistret>

Svensk-dansk familie i Rønne o. 1907, foto H. P. Jacobsen (Bornholms Museum)

Svensk mor omgivet af 4 børn – samt på fløjene 2 svigersønner

Stenværksejer
Ernst Nielsen,
Rønne
1885-1934
Far Niels
Håkansson
fra Löderup
1883
Gift Rønne
1907 med
Emma

Lars og Gustaf
Larsson født i Tryde 1881 og 1884
Til USA
1901 og
1909

Stenhugger
Per
Håkansson
1876-1941,
Til Bornholm
1899
Farbror til
Ernst
Gift 1899
Rønne
med
Ingrid
Larsson

Emma Larsson, gift Nielsen
Tryde 1877, Rønne 1968
Til Bornholm 1891

Karna Lassedotter,
gift Larsson
Tranås 1841- Tryde 1914

Ingrid Larsson, gift Håkansson
Vanstad 1874, Rønne 1955
Til Bornholm 1890

Arbejdsstyrken på Maskinfabrikken i Rønne o. 1900. I midten forrest direktør Herman Blem. De fleste arbejdere og smede er på fabrikken er svenskfødte. Jernbanebyggeriet fra år 1900 gav et vældigt opsving

Boliger

SVENSKER-
KVARTERET
I RØNNE
OMKRING 1900

Landemærket

Almegade

2/3 af de svenskfødte boede 1901 i egne huse
Typisk 4 fag/40 m²/ 2.000 kr. udbetaling 200 kr til to familier/ årsløn ca. 1.000 kr.

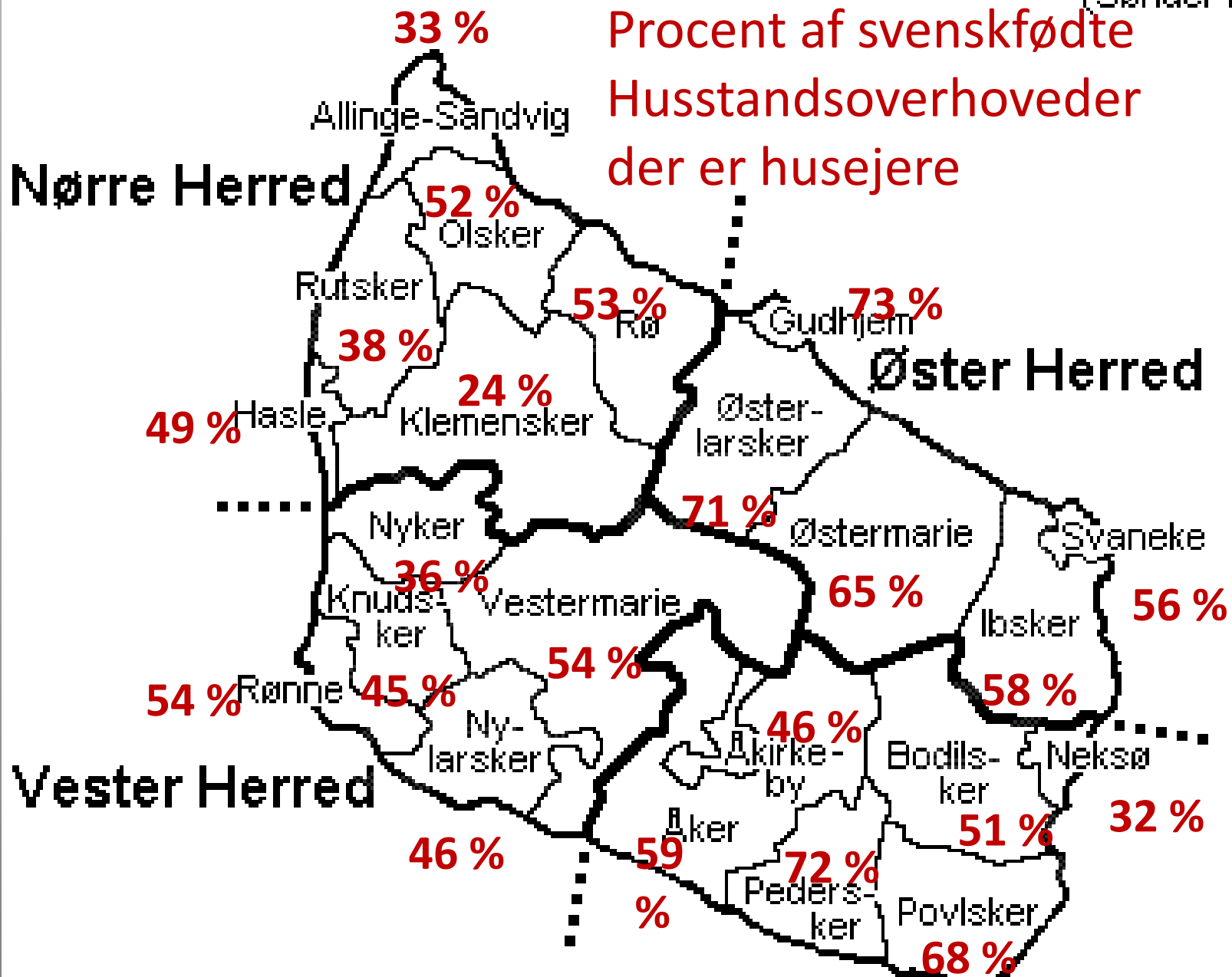

Stengade, Rønne, 1901
Der boede svenske
familier i 14 af husene

Christiansø
(Sønder Herred)

1901

Procent af svenskfødte
Husstandsoverhoveder
der er husejere

FØRSTE STORE INDVANDRINGSBØLGE TIL DANMARK NOGENSINDE – kraftigst på Bornholm

Hurtig og vellykket integration trods uvilje mod de ”fremmede”. Svenske unge mænd giftede sig med unge bornholmske piger, arbejdede sig op og blev accepteret.

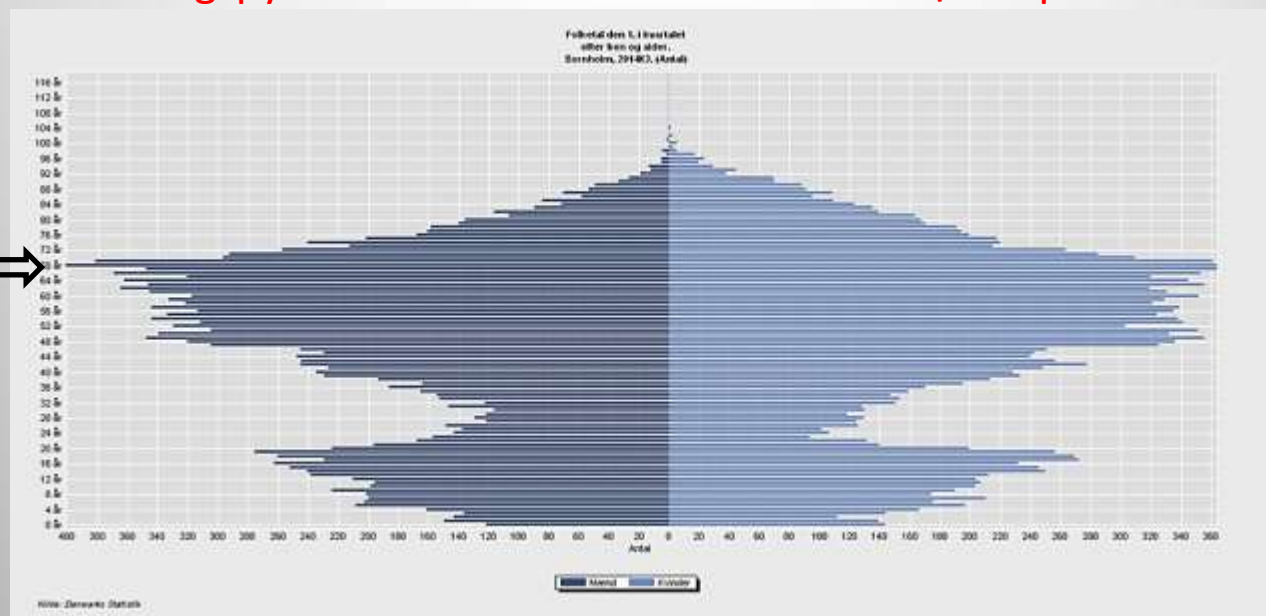
De var ”naboer”, havde (næsten) samme sprog og tro. De kunne forstå hinanden bedre end landsmænd vest for Storebælt eller nord om Småland

De blev en vellønnet og veluddannet arbejder- og håndværkerklasse, der blev selve forudsætningen for den industrielle udvikling på Vest-Bornholm i slutningen af 1800-tallet.

”udkantsproblemer” blev udsat. De problemer der ellers allerede fra omkring år 1900 ramte mange dele af Danmark, blev udsat med næsten hundrede år for Bornholms vedkommende.

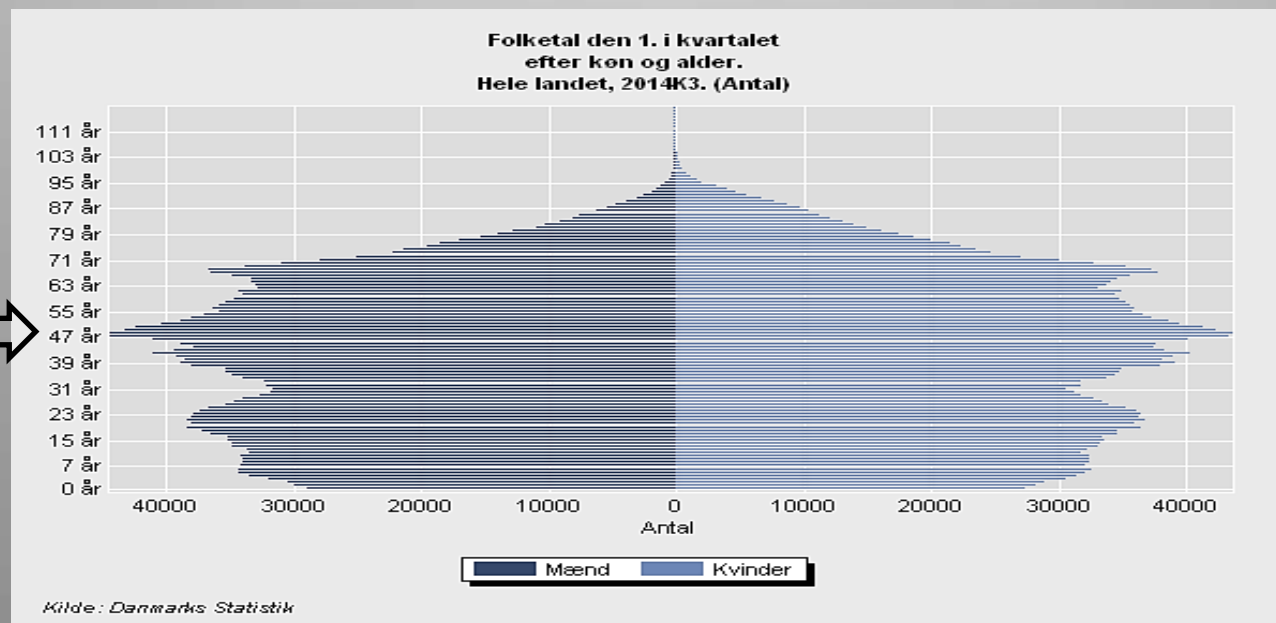
Befolkningspyramide for **BORNHOLM** Alder/køn pr. 1. oktober 2014

70 år →

Befolkningspyramide for **DANMARK** Alder/køn pr. 1. oktober 2014

47 år →

Henning Bender

Velkomst

Foredrag

Bøger og artikler

Books in English

Links

CV

Kontakt

Mag.art. historie, Kbhvn. Uni.1972
Stadsarkivar i Aalborg 1974-2008
Udvandrerarkivet 1989- 2008
*Retired Cityarchivist, Director of
The Danish Emigration Archives
and Research Director*

Afholder foredrag og skriver artikler og bøger om dansk oversøisk udvandring fra alle danske regioner/lokalområder, svensk indvandring til Danmark, samt foto- og industrihistorie med særligt fokus på 1840-1940 *Gives lectures and writes articles and books on the Danish overseas emigration, Swedish immigration to Denmark, as well as photo and industrial history with a special focus on the period 1840-1940.*

[http://
henningbender.dk](http://henningbender.dk)

hbender@mail.dk

Henning Bender
4041 3664
Kirsebærhaven 3,
Snogebæk.
3730 Nexø

Bornholmske Samlinger 2015

Præsenteres af forfatterne på Gudhjem Museum lørdag den 28.
november 2015, klokken 14-17

Erik A. Larsen
Folkeskole på Bornholm i yngre tid
set med en politikers øjne

Jesper Yang Hansen
Lærermænds historie på Bornholm i 1700'erne

Finn Bræstrup Karlsen
Folkeskole på Bornholm

Lillian Højgaard Holm
Lidt om pagskolerne på Bornholm

Niels Nielsen
Borgmester Niels Nielsen om Borgerkolen i Rønne

Poul Harild & Erik Gornitzka
Lidt om skolevesenet i Nexø fra 1816 til 1972

Jens Riis Jørgensen
Skolelæreren og skoler i Allinge og Saabvig
fra 1815 til 1958

Søren Lindgaard
Mindebetegnelse på Svanke Skole 1914-1984
En personlig beretning

Peter Tienroth
Breddevarer eller ikke rigtig børns

Lars Seerup
Efterskole i Falke- og Rindskole 1955-1970

Jørn Uffe Hansen
Børns skolevejen - et tilbageblik

Ritt Bjerregaard
I praktik på Rindskole Kirkeskole

Kirsten Laurberg Lund
Gudhjemskirken - bedemøder og ovenfor takke

Jens Aagesen
Historien om Rindskole Skole

Kenn Erik Bech
Skolevesenet i Rindskole

Ann Vibeke Knudsen
Bornholmske skolebørn 1870-1970

ISBN 978-87-87042-40-6
ISSN 0984-7976

Bornholmernes Folkeskoler

Bornholmernes Folkeskoler

og om
Førstelærer Skovmand, Frøken Myhre
og alle de andre

BORNHOLMSKE SAMLINGER
UDGIVET AF BORNHOLMS HISTORISKE SAMFUND

Erik A. Larsen

Folkeskolerne på Bornholm i nyere tid
set med en politikers øjne

Jesper Yang Hansen

Lærdommens historie på Bornholm i 1700tallet

Finn Bræstrup Karlsen

Folkeskolen på Bornholm

Lilliane Højgaard Holm

Lidt om pøgeskolerne på Bornholm

Niels Nielsen

Borgmester Niels Nielsen om Borgerskolen i Rønne

Poul Harild & Erik Gornitzka

Lidt om skolevæsenet i Nexø fra 1616 til 1972

Jens Riis Jørgensen

Skolelærere og skoler i Allinge og Sandvig
fra 1815 til 1958

Søren Lindgaard

Klasselærer på Svaneke Skole 1974-1984.
En personlig beretning

Peter Tiemroth

Bønderne ville ikke slippe børnene

Lars Seerup

Østermarie Folke- og Realskole 1955-1970

Jørn Uffe Hansen

Rutsker Skolevæsen - et tilbageblik

Ritt Bjerregaard

I praktik på Rutsker Kirkeskole

Kirsten Laurberg Lund

Gudhjemskolerne - nedenfor og ovenfor bakken

Jens Aagesen

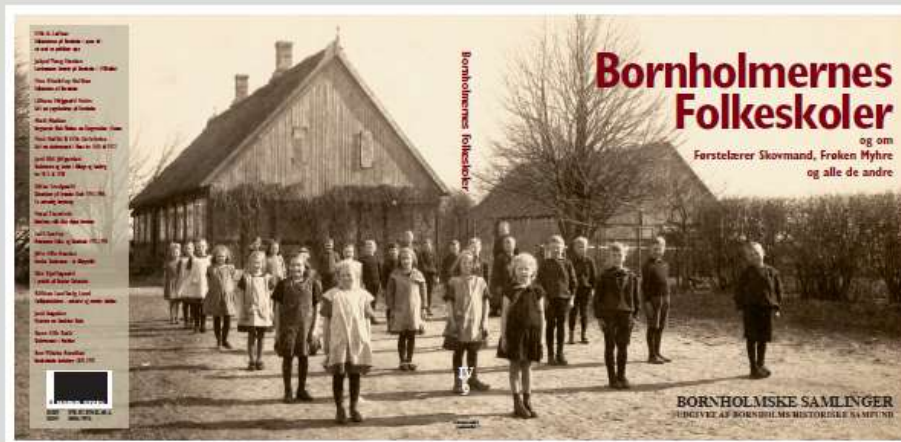
Historien om Knudsker Skole

Kenn Erik Bech

Skolevæsenet i Poulsker

Ann Vibeke Knudsen

Bornholmske skolebørn 1870-1970

BORNHOLMS HISTORISKE SAMFUND

STØT HISTORIEN - støt foreningen

bliv medlem - det koster blot 200 kr. om året!
Få samlingerne hvert år!

Meld dig ind inden jul
- eller brug medlemskabet
som en julegave, så får du
»Bornholmerne udvandrede«
med i købet!

Tilmelding:
Bornholms Ø-arkiv, Biblioteket, Rønne
eller:
www.historisk-samfund-bornholm.dk